

אנקלז

במדבר ית קלה

בְּהִרְיָמֶם אַתִּיחַלְבֹּ מִמְּנָךְ וְאַתֵּ
קָדְשֵׁי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֹא תְחַלְּזֹ
וְלֹא תִּמְוֹתְנוּ: פ פ פ

ד"כ. דנייל סימן. ומפטירין וימתר סמואל כצמוהל ה' סימן י"ג:

רשות

אנו עוזרא

תעשו כן תשאו חטא שעברתם על המצוה חטף בטעות ולא תמותו. כי אם תמללו וחללתם קדשי בני ישראל, בעבור שאבלתם תמותו ל) חסלת פרשת קרח אתם פקדשו (גכ):

יהל אור

קרני אוד

בכל פטור פטור עפונן פלויון ולט בכוכבי שמיי בלחמות טמלחות, ומ"ש וلت בכוכב כבכמיה בטמלחט תפודס ליינו כל נסائم טמלחות, חלה כוונת על ספיטור לבד, עיין סמברק:

מקורי רשי

^{ב'} ילקוט משנ"ט סמ"ז : כת) פין יכמota פ"ט ב' סמ"ז : ל) עין כחולות כ"ו, ב' :

אונקלום

במדבר יט חקת

ימ א וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה וְאֶל-
אַהֲרֹן קֹמֵם תִּקְרַב בְּדָא
גִּבְرִית אָרוּתָא דִּפְקִידָא
קֹמֵם טַלְל עַם בְּנֵי
הַתּוֹרָה אֲשֶׁר-צִוָּה יְהוָה
דָּבָר אֶל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּקְרַב אֶל-יְהוָה
אַהֲרֹן לִאמֶר ב זֶאת חֲקַת
הַתּוֹרָה אֲשֶׁר-צִוָּה יְהוָה לִאמֶר
אַהֲרֹן קֹמֵם לְמִשְׁתָּחֻווֹת
וְאַמְלִיכָה אֶל-מֹשֶׁה וְאֶל-
אַהֲרֹן וְאֶל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל

רשי

יבן אודר בזאת חקkt. נס זאת הפרשא במדבר טיני נאטריה (ה) באשר צוה השם ווישלחו מן הטענה (לטעה ה ב) (כ) ובטענה היינו טפאי סתאים (ג), ונסטבה זאת הפרשא בעבר שהיא לבהן (ד):

לפייך כתוב בה מקה גולס כיון מלפני חיין
לך לסתום לסכלל למלייכ א) : ויקחו אליך. לנוולס כיון נקלחת על שמק פלה שטקה

(ג) כמו שפי' קרח כהן נתחלפו הנקורדים כי אם כסיני
 כן זלה כפרסה נלמלה כסיני: (ב) כהן
 גניפן כסנה הענית ניוס טהוקס האמצען, ווועה כסס
 ויטלהו מן המתגה כל גרווע וככל זיך וככל טמלו לנפה
 (לעיל ה, ב): (ג) לפי טכניות מהרתה נטראפה כפרה
 לאיות נטהרין לפסחין, וקודם לכן לה יכלו לעצומה

מקורי רשי

טנחת יהודה

9) פ"י מונין מלשון אונאה ; כלומר מאניין אותו לדברים , א) תנוממל ה' ו' וס' , תגמוםם כ' , ל' וכ"ג וכ"ו , ולשון המקרא הוא , וחאכתי את טיניך את בשרם לפמי"ל פלך פ"ד , פפי' לר"כ פלך ג"ל ל' , מ' , מ' (ישע' פ"ט כו) והם שטוחית , ובדרוז"ל , הם נשחטשי כ' ועיין במר"ל פ"ט כ' מלוטט מגוכ , ועיין יומת ס"ז ב"ו בחותם אל"ף , ואפרו אונאה , המאננה את חבריו , אבל ב' , לט"י נלמ' כ"ז כ' , לט"י ויקלם י"ט ד' , וו"ט . י"ט , ועיין צמוניך פרקים לכטמב"ס פ"ז , כט"ז :

**פְּرָה אֲדֹמֶת תִּמְיַמָּה אֲשֶׁר אֵין
בָּה מָסֵם אֲשֶׁר לֹא־עָלָה עָלָיה
עַל: ג וְנִתְחַתָּם אֶתְהָ אֶל־אֶלְעֹזֶר
הַפְּהָנוֹן וְהוֹצִיא אֶתְהָ אֶל־מְחוֹזֶ
לְמְחַנֶּה וְשִׁחַט אֶתְהָ לְפָנָיו: ד וְלֹכֶ
אֶלְעֹזֶר הַפְּהָנוֹן מִדְמָה בְּאַצְבָּעוֹ
וְהַזָּה אֶל־נְבָח פָנָיו אֶל־מְוֹעֵד
מִדְמָה שְׁבָע פְעָמִים: ה וְשִׁרְפָ אֶת־
הַפְּרָה לְעַינָיו אֶת־עָרָה וְאֶת־
בְשָׂרָה וְאֶת־דְמָה עַל־פְרִישָׁה**

אבן עוזא

[א] פרה אדומת התימיה. שלא היה קטנה (ה) אמר הנואן כי טרי נדירה בטוט הדבש שיוקם לבעל המרה האדומת, ויועיל לבעל הלחה (ו) ואין ציריך (ז) ג וְהוֹצִיא אֶתְהָ. הטוציא או בצווי מלותה כבגן (ז) ר) : אל מחויז למחנה. חוץ לצלט מלחנותה (ה) : וְשִׁחַט אֶתְהָ לְפָנָיו. זר קוחט וחלעוער רולח (ו) : (ד) אל נבח פנוי אהל מועד. נעמוד במויכתו כל ירושלים ומתקוין ולומה פתמו כל טיל בקעת הזיה

קרני אור

[א] וְדַעַת מָוֶל (פלס פ"ב מ"ב) סקנסט כסיס, ופי' קרענ"ב סס, קטע ניזמל, וכ"כ (נכחות מ"ס ב') ג'ס לפסול נמלוט, וכשר נכסח, ופיין פ"י סרמאנ"ס (פלס נס) סמלה שלל חמימות (סיק טולב ברעטינו) טליימס בכל סדרנרים, וכוריענו שענין חמימות טליימות כמלוט, וכן מ"ל (ספר) סטול חמימות במלומות, וכן פ"י כ"ז ו"ל, טהון חמימת נזרחותם, וכועל כמ"ב כתוב, טזעת סמ' ויל נזק "טלל מס' קטע נזקינס", וכ"כ סרמאנ"ס (ס' פרכ) מנות פלה מדורס סטוקס, נת לרבע טניס לנו בת טלאט, ומוס סיחס וקס כטראס, ומין לוקטן טגלאס ומגדלין מומס: [ב] וכ"כ (ספלי, יומל מ"ה) איסיס למור טומט וחלעוער רומס, וכטוב סרלאג, וסטעס נזק טיתן מל לנו לכון דעטו גזען סטלאס, סכוון עמקו וכטלאס מהו:

טנהה יהודה

בכל הכהוב לא בא באיל"ף (הזכרון): ג) וכ"ה (ספר) וא"ב התימיה איננה תאר לפורה מצד עצמה, דהא אמר, אשר אין בה מום, כ"א מצד תארה, אדומת שהחאה התימיה לאדרמות: ג) לאו רוקא שחירות אלא אף לבנות, וכ"ה (ספר), סירה פ"ב ט"ה) וודש"י ויל קיצר דבריו ונקט שחרות לרובותא שהן קרובות לאדרומיות: ד) סנן, הוא הנadol שביבנינה, התשנה לכיה"ג, ואת כהני המתנה (מ"ב כב ד) תיוב"ע "וית סנן כהניא" וע"ז כתוב הרמאנ"ז "ואין הכוונה לוטר שהייה חיוב המזווה בסנן יותר טכחה גרוול או כהן זרויות אלא תיראת שעה היהת בפרה ראשונה שתהיה באלוור והוא היה הסג"ן. ע"כ והטעת לה, עיין

אונקלוס

בָה מִזְבֵּחַ דַי לֹא סְלֵיק
עַלְהָ נִירָא: יַוְתְּחַנֵּן יִתְהָ
לֹא־לְעֹזֶר בְּהַנָּא וַיַּפְקִיד יִתְהָ
לְמִבְרָא לְמִשְׁרִירָתָא וַיַּפְסִים
יִתְהָ קָדְמוֹתִי: ד וַיַּסְבֵּט
אֶלְעֹזֶר בְּהַנָּא מִדְמָתָה
בָאַצְבָּעָה וַיַּדְלִיל אֲפִי
מִשְׁבָּן וַיַּמְנַא מִדְמָתָה שְׁבָע
וּמְגִינִין: הַיּוֹקֵד יִתְהַדְּרֵת
לְעִינּוֹתִי יִתְמַשֵּׁפֵה וַיַּתְהַ
בְּשָׁרָה וַיַּתְהַדְּרֵת עַל

ריש'

מ"ה במדבל: אדומת התימיה. סטול חמימות כמדבל כמדבל (ב) סולס כי נב סטי סטול חמימות כמדבל (ג) סולס כי נב סטי סטול חמימות כמדבל (ד) אל מחויז למחנה. (ה) אל נבח פנוי אהל מועד. (ו) אל נבח פנוי אהל מועד. (ז) אל נבח פנוי אהל מועד.

יהל אור

(למעל י"ה י"ט) וכמן כפ' זו נזכר ג"כ למקות טולס (ט' י) הטע"י סטול מוקדמת במעטה: (ה) דעתה כה' זל סקחתיות כה' כוה' דלה תכיה קעינה, כי הכתוב יהמר חבל לג' עליה ועל ומשמע קלהויה לעול, ט"כ יפרנס זל סל' תקיה קעינה: (ו) ספועל לדבר, דנ' וכasco, כן מי קנדא מטהרין לטמיה, ומטעמיהן לטכור: (ז) ליתן טעם כוה' מהר סקחחוב כה' וכמה סל' מר פקה: (ח) זר סוחע וחלעוער רולח טומת זל' יחתט (ט' י"ה י"ט) וכמן כפ' זו נזכר ג"כ למקות טולס (ט' י) הטע"י סטול מוקדמת במעטה: (ה) דעתה כה' זל סקחתיות כה' כוה' דלה תכיה קעינה, כי הכתוב יהמר חבל לג' עליה ועל ומשמע קלהויה לעול, ט"כ יפרנס זל סל' תקיה קעינה: (ו) ספועל לדבר, דנ' וכasco, כן מי קנדא מטהרין לטמיה, ומטעמיהן לטכור: (ז) ליתן טעם כוה' מהר סקחחוב כה' וכמה סל' מר פקה: (ח) זר סוחע וחלעוער רולח טומת זל' יחתט (ט' י"ה י"ט) וכמן כפ' זו נזכר ג"כ למקות טולס (ט' י) הטע"י סטול מוקדמת במעטה: (ה) דעתה כה' זל סקחתיות כה' כוה' דלה תכיה קעינה, כי הכתוב יהмар חבל לג' עליה ועל ומשמע קלהויה לעול, ט"כ יפרנס זל סל' תקיה קעינה: (ו) ספועל לדבר, דנ' וכasco, כן מי קנדא מטהרין לטמיה, ומטעמיהן לטכור: (ז) ליתן טעם כוה' מהר סקחחוב כה' וכמה סל' מר פקה: (ח) זר סוחע וחלעוער רולח טומת זל' יחתט (ט' י"ה י"ט) וכמן כפ' זו נזכר ג"כ למקות טולס (ט' י) הטע"י סטול מוקדמת במעטה: (ה) דעתה כה' זל סקחתיות כה' כוה' דלה תכיה קעינה, כי הכתוב יהмар חבל לג' עליה ועל ומשמע קלהויה לעול, ט"כ יפרנס זל סל' תקיה קעינה: (ו) ספועל לדבר, דנ' וכasco, כן מי קנדא מטהרין לטמיה, ומטעמיהן לטכור: (ז) ליתן טעם כוה' מהר סקחחוב כה' וכמה סל' מר פקה: (ח) זר סוחע וחלעוער רולח טומת זל' יחתט (ט' י"ה י"ט) וכמן כפ' זו נזכר ג"כ למקות טולס (ט' י) הטע"י סטול מוקדמת במעטה: (ה) דעתה כה' זל סקחתיות כה' כוה' דלה תכיה קעינה, כי הכתוב יהмар חבל לג' עליה ועל ומשמע קלהויה לעול, ט"כ יפרנס זל סל' תקיה קעינה: (ו) ספועל לדבר, דנ' וכasco, כן מי קנדא מטהרין לטמיה, ומטעמיהן לטכור: (ז) ליתן טעם כוה' מהר סקחחוב כה' וכמה סל' מר פקה: (ח) זר סוחע וחלעוער רולח טומת זל' יחתט (ט' י"ה י"ט) וכמן כפ' זו נזכר ג"כ למקות טולס (ט' י) הטע"י סטול מוקדמת במעטה: (ה) דעתה כה' זל סקחתיות כה' כוה' דלה תכיה קעינה, כי הכתוב יהмар חבל לג' עליה ועל ומשמע קלהויה לעול, ט"כ יפרנס זל סל' תקיה קעינה: (ו) ספועל לדבר, דנ' וכasco, כן מי קנדא מטהרין לטמיה, ומטעמיהן לטכור: (ז) ליתן טעם כוה' מהר סקחחוב כה' וכמה סל' מר פקה: (ח) זר סוחע וחלעוער רולח טומת זל' יחתט (ט' י"ה י"ט) וכמן כפ' זו נזכר ג"כ למקות טולס (ט' י) הטע"י סטול מוקדמת במעטה: (ה) דעתה כה' זל סקחתיות כה' כוה' דלה תכיה קעינה, כי הכתוב יהмар חבל לג' עליה ועל ומשמע קלהויה לעול, ט"כ יפרנס זל סל' תקיה קעינה: (ו) ספועל לדבר, דנ' וכasco, כן מי קנדא מטהרין לטמיה, ומטעמיהן לטכור: (ז) ליתן טעם כוה' מהר סקחחוב כה' וכמה סל' מר פקה: (ח) זר סוחע וחלעוער רולח טומת זל' יחתט (ט' י"ה י"ט) וכמן כפ' זו נזכר ג"כ למקות טולס (ט' י) הטע"י סטול מוקדמת במעטה: (ה) דעתה כה' זל סקחתיות כה' כוה' דלה תכיה קעינה, כי הכתוב יהмар חבל לג' עליה ועל ומשמע קלהויה לעול, ט"כ יפרנס זל סל' תקיה קעינה: (ו) ספועל לדבר, דנ' וכasco, כן מי קנדא מטהרין לטמיה, ומטעמיהן לטכור: (ז) ליתן טעם כוה' מהר סקחחוב כה' וכמה סל' מר פקה: (ח) זר סוחע וחלעוער רולח טומת זל' יחתט (ט' י"ה י"ט) וכמן כפ' זו נזכר ג"כ למקות טולס (ט' י) הטע"י סטול מוקדמת במעטה: (ה) דעתה כה' זל סקחתיות כה' כוה' דלה תכיה קעינה, כי הכתוב יהмар חבל לג' עליה ועל ומשמע קלהויה לעול, ט"כ יפרנס זל סל' תקיה קעינה: (ו) ספועל לדבר, דנ' וכasco, כן מי קנדא מטהרין לטמיה, ומטעמיהן לטכור: (ז) ליתן טעם כוה' מהר סקחחוב כה' וכמה סל' מר פקה: (ח) זר סוחע וחלעוער רולח טומת זל' יחתט (ט' י"ה י"ט) וכמן כפ' זו נזכר ג"כ למקות טולס (ט' י) הטע"י סטול מוקדמת במעטה: (ה) דעתה כה' זל סקחתיות כה' כוה' דלה תכיה קעינה, כי הכתוב יהмар חבל לג' עליה ועל ומשמע קלהויה לעול, ט"כ יפרנס זל סל' תקיה קעינה: (ו) ספועל לדבר, דנ' וכasco, כן מי קנדא מטהרין לטמיה, ומטעמיהן לטכור: (ז) ליתן טעם כוה' מהר סקחחוב כה' וכמה סל' מר פקה: (ח) זר סוחע וחלעוער רולח טומת זל' יחתט (ט' י"ה י"ט) וכמן כפ' זו נזכר ג"כ למקות טולס (ט' י) הטע"י סטול מוקדמת במעטה: (ה) דעתה כה' זל סקחתיות כה' כוה' דלה תכיה קעינה, כי הכתוב יהмар חבל לג' עליה ועל ומשמע קלהויה לעול, ט"כ יפרנס זל סל' תקיה קעינה: (ו) ספועל לדבר, דנ' וכasco, כן מי קנדא מטהרין לטמיה, ומטעמיהן לטכור: (ז) ליתן טעם כוה' מהר סקחחוב כה' וכמה סל' מר פקה: (ח) זר סוחע וחלעוער רולח טומת זל' יחתט (ט' י"ה י"ט) וכמן כפ' זו נזכר ג"כ למקות טולס (ט' י) הטע"י סטול מוקדמת במעטה: (ה) דעתה כה' זל סקחתיות כה' כוה' דלה תכיה קעינה, כי הכתוב יהмар חבל לג' עליה ועל ומשמע קלהויה לעול, ט"כ יפרנס זל סל' תקיה קעינה: (ו) ספועל לדבר, דנ' וכasco, כן מי קנדא מטהרין לטמיה, ומטעמיהן לטכור: (ז) ליתן טעם כוה' מהר סקחחוב כה' וכמה סל' מר פקה: (ח) זר סוחע וחלעוער רולח טומת זל' יחתט (ט' י"ה י"ט) וכמן כפ' זו נזכר ג"כ למקות טולס (ט' י) הטע"י סטול מוקדמת במעטה: (ה) דעתה כה' זל סקחתיות כה' כוה' דלה תכיה קעינה, כי הכתוב יהмар חבל לג' עליה ועל ומשמע קלהויה לעול, ט"כ יפרנס זל סל' תקיה קעינה: (ו) ספועל לדבר, דנ' וכasco, כן מי קנדא מטהרין לטמיה, ומטעמיהן לטכור: (ז) ליתן טעם כוה' מהר סקחחוב כה' וכמה סל' מר פקה: (ח) זר סוחע וחלעוער רולח טומת זל' יחתט (ט' י"ה י"ט) וכמן כפ' זו נזכר ג"כ למקות טולס (ט' י) הטע"י סטול מוקדמת במעטה: (ה) דעתה כה' זל סקחתיות כה' כוה' דלה תכיה קעינה, כי הכתוב יהмар חבל לג' עליה ועל ומשמע קלהויה לעול, ט"כ יפרנס זל סל' תקיה קעינה: (ו) ספועל לדבר, דנ' וכasco, כן מי קנדא מטהרין לטמיה, ומטעמיהן לטכור: (ז) ליתן טעם כוה' מהר סקחחוב כה' וכמה סל' מר פקה: (ח) זר סוחע וחלעוער רולח טומת זל' יחתט (ט' י"ה י"ט) וכמן כפ' זו נזכר ג"כ למקות טולס (ט' י) הטע"י סטול מוקדמת במעטה: (ה) דעתה כה' זל סקחתיות כה' כוה' דלה תכיה קעינה, כי הכתוב יהмар חבל לג' עליה ועל ומשמע קלהויה לעול, ט"כ יפרנס זל סל' תקיה קעינה: (ו) ספועל לדבר, דנ' וכasco, כן מי קנדא מטהרין לטמיה, ומטעמיהן לטכור: (ז) ליתן טעם כוה' מהר סקחחוב כה' וכמה סל' מר פקה: (ח) זר סוחע וחלעוער רולח טומת זל' יחתט (ט' י"ה י"ט) וכמן כפ' זו נזכר ג"כ למקות טולס (ט' י) הטע"י סטול מוקדמת במעטה: (ה) דעתה כה' זל סקחתיות כה' כוה' דלה תכיה קעינה, כי הכתוב יהмар חבל לג' עליה ועל ומשמע קלהויה לעול, ט"כ יפרנס זל סל' תקיה קעינה: (ו) ספועל לדבר, דנ' וכasco, כן מי קנדא מטהרין לטמיה, ומטעמיהן לטכור: (ז) ליתן טעם כוה' מהר סקחחוב כה' וכמה סל' מר פקה: (ח) זר סוחע וחלעוער רולח טומת זל' יחתט (ט' י"ה י"ט) וכמן כפ' זו נזכר ג"כ למקות טולס (ט' י) הטע"י סטול מוקדמת במעטה: (ה) דעתה כה' זל סקחתיות כה' כוה' דלה תכיה קעינה, כי הכתוב יהмар חבל לג' עליה ועל ומשמע קלהויה לעול, ט"כ יפרנס זל סל' תקיה קעינה: (ו) ספועל לדבר, דנ' וכasco, כן מי קנדא מטהרין לטמיה, ומטעמיהן לטכור: (ז) ליתן טעם כוה' מהר סקחחוב כה' וכמה סל' מר פקה: (ח) זר סוחע וחלעוער רולח טומת זל' יחתט (ט' י"ה י"ט) וכמן כפ' זו נזכר ג"כ למקות טולס (ט' י) הטע"י סטול מוקדמת במעטה: (ה) דעתה כה' זל סקחתיות כה' כוה' דלה תכיה קעינה, כי הכתוב יהмар חבל לג' עליה ועל ומשמע קלהויה לעול, ט"כ יפרנס זל סל' תקיה קעינה: (ו) ספועל לדבר, דנ' וכasco, כן מי קנדא מטהרין לטמיה, ומטעמיהן לטכור: (ז) ליתן טעם כוה' מהר סקחחוב כה' וכמה סל' מר פקה: (ח) זר סוחע וחלעוער רולח טומת זל' יחתט (ט' י"ה י"ט) וכמן כפ' זו נזכר ג"כ למקות טולס (ט' י) הטע"י סטול מוקדמת במעטה: (ה) דעתה כה' זל סקחתיות כה' כוה' דלה תכיה קעינה, כי הכתוב יהмар חבל לג' עליה ועל ומשמע קלהויה לעול, ט"כ יפרנס זל סל' תקיה קעינה: (ו) ספועל לדבר, דנ' וכasco, כן מי קנדא מטהרין לטמיה, ומטעמיהן לטכור: (ז) ליתן טעם כוה' מהר סקחחוב כה' וכמה סל' מר פקה: (ח) זר סוחע וחלעוער רולח טומת זל' יחתט (ט' י"ה י"ט) וכמן כפ' זו נזכר ג"כ למקות טולס (ט' י) הטע"י סטול מוקדמת במעטה: (ה) דעתה כה' זל סקחתיות כה' כוה' דלה תכיה קעינה, כי הכתוב יהмар חבל לג' עליה ועל ומשמע קלהויה לעול, ט"כ יפרנס זל סל' תקיה קעינה: (ו) ספועל לדבר, דנ' וכasco, כן מי קנדא מטהרין לטמיה, ומטעמיהן לטכור: (ז) ליתן טעם כוה' מהר סקחחוב כה' וכמה סל' מר פקה: (ח) זר סוחע וחלעוער רולח טומת זל' יחתט (ט' י"ה י"ט) וכמן כפ' זו נזכר ג"כ למקות טולס (ט' י) הטע"י סטול מוקדמת במעטה: (ה) דעתה כה' זל סקחתיות כה' כוה' דלה תכיה קעינה, כי הכתוב יהмар חבל לג' עליה ועל ומשמע קלהויה לעול, ט"כ יפרנס זל סל' תקיה קעינה: (ו) ספועל לדבר, דנ' וכasco, כן מי קנדא מטהרין לטמיה, ומטעמיהן לטכור: (ז) ליתן טעם כוה' מהר סקחחוב כה' וכמה סל' מר פקה: (ח) זר סוחע וחלעוער רולח טומת זל' יחתט (ט' י"ה י"ט) וכמן כפ' זו נזכר ג"כ למקות טולס (ט' י) הטע"י סטול מוקדמת במעטה: (ה) דעתה כה' זל סקחתיות כה' כוה' דלה תכיה קעינה, כי הכתוב יהмар חבל לג' עליה ועל ומשמע קלהויה לעול, ט"כ יפרנס זל סל' תקיה קעינה: (ו) ספועל לדבר, דנ' וכasco, כן מי קנדא מטהרין לטמיה, ומטעמיהן לטכור: (ז) ליתן טעם כוה' מהר סקחחוב כה' וכמה סל' מר פקה: (ח) זר סוחע וחלעוער רולח טומת זל' יחתט (ט' י"ה י"ט) וכמן כפ' זו נזכר ג"כ למקות טולס (ט' י) הטע"י סטול מוקדמת במעטה: (ה) דעתה כה' זל סקחתיות כה' כוה' דלה תכיה קעינה, כי הכתוב יהмар חבל לג' עליה ועל ומשמע קלהויה לעול, ט"כ יפרנס זל סל' תקיה קעינה: (ו) ספועל לדבר, דנ' וכasco, כן מי קנדא מטהרין לטמיה, ומטעמיהן לטכור: (ז) ליתן טעם כוה' מהר סקחחוב כה' וכמה סל' מר פקה: (ח) זר סוחע וחלעוער רולח טומת זל' יחתט (ט' י"ה י"ט) וכמן כפ' זו נזכר ג"כ למקות טולס (ט' י) הטע"י סטול מוקדמת במעטה: (ה) דעתה כה' זל סקחתיות כה' כוה' דלה תכיה קעינה, כי הכתוב יהмар חבל לג' עליה ועל ומשמע קלהויה לעול, ט"כ יפרנס זל סל' תקיה קעינה: (ו) ספועל לדבר, דנ' וכasco, כן מי קנדא מטהרין לטמיה, ומטעמיהן לטכור: (ז) ליתן טעם כוה' מהר סקחחוב כה' וכמה סל' מר פקה: (ח) זר סוחע וחלעוער רולח טומת זל' יחתט (ט' י"ה י"ט) וכמן כפ' זו נזכר ג"כ למקות טולס (ט' י) הטע"י סטול מוקדמת במעטה: (ה) דעתה כה' זל סקחתיות כה' כוה' דלה תכיה קעינה, כי הכתוב יהмар חבל לג' עליה ועל ומשמע קלהויה לעול, ט"כ יפרנס זל ס

אונקלוס

במדבר יט חקיה

170

אַכְלָה יָזַקְדָ : י וַיִּסְבֶ פְתַנָּא אָעָא דָאָרָזָא
וְאֹזְבָא יַצְבָע זְהֹרִי
וַיַּרְמִילְנוּ יִקְידָת תּוֹרָתָא;
וַיַּצְבָע לְבָשָׂוְהִי כְהַנָּא
וַיַּסְחֵי בְשָׁרָה בְמִיאוּבְתָר
בְּגַן יְיֻウָל לְמִשְׁרִיתָא וַיְהִי
סְפָאָב פְתַנָּא עַד רַמְשָׁא:
ח וְדָמוֹקָד יִתְהַ יַצְבָע
לְבָשָׂוְהִי בְמִיאוּבְתָר
בְשָׁרָה בְמִיאוּבְתָר
עַד רַמְשָׁא: ס וַיַּכְנֹשׁ גָּבָר
דְבִי יְהִי קָטָמָא דְתוֹרָתָא
וַיַּעֲנַע לְמִבְרָא לְמִשְׁרִיתָא
בְאַפְרָד דְבִי וַתְהִי

רְשֵׁי

וַיַּשְׁרַף: וַיִּלְקֹחַ הַכְּהָן עַזְנָא אַרְזׂוֹב
וְשְׁנִי תּוֹלְעָת וְהַשְׁלִיךְ אַלְתּוֹז
שְׁרִפְתָ הַפְּרָה: וַיַּכְבֵס בְגָדָיו הַכְּהָן
וַתְהִזְבִ שְׁרוֹז בְמִים וְאַחֲרֵי יִבְאָא אֶל
הַמְחַנָּה וַיַּטְמֵא הַכְּהָן עַד־הָעָרָב:
ח וַיַּשְׁרַף אֶת־הַיּוֹבֵךְ יִכְבֵס בְגָדָיו בְמִים
וַתְהִזְבִ שְׁרוֹז בְמִים וַיַּטְמֵא עַד־
הָעָרָב: ט וַיַּאֲסַפֵת אִישׁ טָהוֹר אֶת
אֶפְרָיִם הַפְּרָה וְהַנִּזְבָח מִחוֹזֶק לְמִתְחַבֵּה

אבן עזרא

והעד לעינוי (ט): ו עז אַרְזׂוֹב. כמו למטzu'ot. סדרס (ט) ו (ז): (ז) אל המחנה. כמהנה סכינה ושס רמותי סוד (ט): ז וכבבם בגדיו. הכהן טהין טמלח ו) מסולח מון לקתי מחננו חלון השורף (י'ג) [ג]: וטמא הכהן. וכבר ישב ז' וכעל קלי ומולע ו) ח: וטמא הכהן טמא (יכ) ויש אומר שהייה טמא עד הערב, שלא יכול מן הקדושים (יג): ט איש טהור. עד הערב. סרפסו ודרטאו וטמל נעל (ט) והניהם אייננו הכהן השורף (יד) [ד]: למי נדה. פירושו כתלב ומלח יכלו חל מהנה (ח): (ט) והניהם רחוק, כמו סנדיכם (ישועה ס"ו ה) (טו) [ה]: נחוץ למחנה. לסלה חלקים מתחלקת מהל נמן כהן קמפח ולחדר מתחלק לכל קמסמרות ולחדר נמן בחליל ט). זה סל מקמלות קיה מון לטורה ליטול ממן נני העירות וכל קלרין להטאל י'). וזה סבכל קמפח קמפח גודליים ט) לפנות לחירות מקדשין כיימה י) וזה סבחל נמן למסמרת מגוזת כתוב טנאמל וסיטה לנעם נמי יפלחל למסמרת: למי נדה. למי כיימה י) כמהנו ידו להן כי יא). לירום לח קרנות וגויים יב) להן וליקת יג) : חטאთ הוא. להן חטו יהל אוד

קרני אור
[ג] ועת יו"ט שוכן על כסותם, פתגנס ווינגען דבר לחר טמה: (ט) סיירפניא ליעני הלאו: (י) עיין צוותוי בכנה דינמוס ית קויחמ" : (ד) ודען מו"ל (ספרי) צפי' ה' ז"ל (ספרי) צפי' ה' ז"ל (ספרי) צחסיפט סמפר טשרו בכל מדרס: [ה] ודען חו"ל (ספרי) קת עז הרן וחו"ב פטאליכס חל חוק בריפת כפרה לסירפס עס כפרה, חכל האזרוף קת כפרה כתוב ספ' מ', וסירה צוה הסנתה הקמץעל על כת' ז"ל: (יכ) קודס בכיה חל מהנה, וכן פיי רצ'י ו"ל, סרפסו ודרטאו, וטמל עד הערכ ומלח יכלו חל מהנה: (יג) עד ציערין שמכו ווילן לסרם הקתוב: (יד) כי זה כהן לחר: (טו) ופי' ה' ז"ל סס מראקייס לחכס, ופי' נמי נדה לפי טרי קמיס לאירן קלהוק והו הטעמלה. וכן פיי קרד"ק נסרג נדד, וגד"ק פירוטו ריבוק" וכ"כ נס' חמ'ב, צפירק קרי"ט ואורק חמ'ת, סס מגין פעל הדרונות:

מקורי רישי

מנחת יהודה

עיין בחנחותא ב' כ"ז טפי' דר"כ צדמ"א א': ס' יתרען ז) ספרי, זנמיס ק"ס ב', ועיין לט"ז סס ד"ס מ"ס זה לא עומדר חזק לנ' טחנות, והאריך שייך נוכח פני אהל נכלן, פס"ז: ח) פיען פסmiss פ"ז מ"ה: ט) ספרי, מ"ז, אלא עומדר בטזרותו של יהודלים וכו', פ"י, עוטר כבורה, ופנוי לערב בננד פחה של הייל שהווא בכחול, ילקוט מסמ"ה: י) עיין תפלה רפה פ"ג ט"ל טורתי, ופתחו למזרח: ו) וייש גוסחיםות שכחוב בהן לוחות ק"ז: יא) מילס ג' נג' : יב) זכרים ב' ד': טמא מות ושותות הו (הזכרון): ז) ובכ"י הושיפו וטמצ ורע לוחות ק"ז: יא) מילס ג' נג' : יב) זכרים ב' ד': חזק לשלט": ח) כי האיך יתנו אל המחנה ויהא טמא: ט) עיין ברע"ב שכחוב שישי נסחאות, שאין בוחב בהן גודולים עיי"ש: י) בלוטר לאוthon הטנטאים בשפטות פרות אחרות: ט) הורה בוה שאין הנז"ן מיטמוד התיבה, אבל הוא לתיקון השם, בט"ז של נראה ושל בעשה, ושרט התיבה "ידה", לשונו היה, בחלוף הזמן כרל"ת ג"ד לשון ארמי, ויר"ד פ"א הפעל נבלעת ברגשות חדל"ת, ולא אכרו נידת ביור"ד, וכן עת בתערובת על כן לנידת היה (אייכח א, ח) שהוא סגורה נע ונדר (רו"ה): יכ) עיין ברא"ם שדוחה הראיה מוכרייה, וכן טען ג"ז הבבואר

במרבר יט חקת

**בָּמִקְוּם טֹהוֹר וְהַיְתָה לְעֹלָת בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל לְמִשְׁמֶרֶת לְמִינְגָּה חַטָּאת
הַוָּא: וּכְבָס הַאֲסֶפֶת אֶת־אַפְרַהְפְּרָה
אֶת־בְּגָדְיוֹ וּטְמֵא עַד־הַעֲרָב וְהַיְתָה
לְבָנִי יִשְׂרָאֵל וּלְגָרָגָר הַגָּר בְּתוֹכָם
לְחַקְתָּת עַזְלָם: יְאֵה הַפְּגָע בְּמִתְּלָכִי
נְפָשָׁע אָדָם וּטְמֵא שְׁבָעָת יָמִים:
יְבָנָה יְתַחַטָּא־אָבוֹ בְּיּוֹם הַשְׁלִישִׁי
וּבְיּוֹם הַשְׁבִּיעִי יְטַהַר וְאַס־לָא
יְתַחַטָּא בְּיּוֹם הַשְׁלִישִׁי וּבְיּוֹם
הַשְׁבִּיעִי לֹא יְטַהַר: גַּם בְּלִהְנָגָע
בְּמִתְּבָנְפָשָׁע הָאָדָם אֲשֶׁר־יִמְوت**

אבן אורא

וּטְמֵא עַד־הַעֲרָב. ואחר שאמר שכבות את
בגדיו, אין צורך להזכיר שירחץ במיט (טו):
ולגר הגר בתוכם. בעבר היה אرض ישראל
קדושה, כי הבוד שם (יז): יא לכל נפש
אדם. יהודי או עכו"ם (ימ): אדם. ולא
בהמה (יט): וטמא. יהיה טמא, והוא פועל
שלין טומלהה לריכת קולח (חלה) טומלה
פעל עבר (כל) (ז): יב יתחטא בו. יסור
חטא בו (ככ), או כטו תחתני באזוב ואטהר (תהי נא ט) (כג), וידוע כי בסוד החשבון

קרני אור

(פ' ז וט): (ז) וכוהרו הנריס ג"כ ע"ז: (ז) ומ"ז כתוב סדריל
פ' ז וט): (ז) וכוהרו הנריס ג"כ ע"ז: (ז) כי סקדעת סולת בטלה, סלס כבל עכשו ו' ימיס למ' ימכן
העכו"סlein מטמלהין כלכל, הכל מטמלהין נמנע נמנע: שוד לומר טימטל ביטום ספליטי:

(יט) כי טומלה נῆמה ליה נERICA לאזהה: (כ) כי הוג פעל עכבר וגו"ו הבינו לעתיד: (כה) וטעמו מי
טמנע נמת והיה טמה ז' ימיס הול' יתחטף, וכעל האמ"ב כתוב פ"ל כלום וו"ז כי כו"ז
כתיביו על דעתך מהו פעל עכבר" וכוי"ז הקפכו לעתיד, מס טיקיה ג"כ נמקוס להל' לטופף, קום פה
כפ"ב רפה פ"ל ז' כי הוג נזום המלמד, כלומר יטמלה סכנת ימים, כי מלה טמה פטול טדר נזות פעל, מהינו
מס התולר, כמו וטמלה טמל יקרת: (ככ) נטהר הנזכר, זוה גדר כמה שריטים, שמממשים סדרן וכפסכו,
עיין (ויקרא ז' יט) נטהר זס: (כג) וטמלה עניין כולה, זון חיוך"ע זס:

מנחת יהודה

אונקלוס

?בגשְׁתָא דְבָנִי יִשְׂרָאֵל
לְמִטְרָא לְמִי אֲדִיוֹתָא
חַטָּאתָא הִיא: וַיַּצְבָּע
דְבָנִי שְׁתָא קְטָמָא
דְתֻרְתָּא שְׁתָא בְּבוֹשָׁהִ
זְהִי מִסְאָב עַד רְמַשָּׁא
זְתַהְיִי לְבָנִי יִשְׂרָאֵל
זְלִגְיוֹרִיא דִתְנִירִין
בְּגִיחָן ?קִים עַלְםָן:
זַי דִיקְרָב בְּמִתְּא לְכָל
נְפָשָׁא דְאַנְשָׁא וַיְהִי
מִסְאָב שְׁבָעָא יוֹמָן:
יְבָנָה יְדִי עַלְוָה בְּיוֹמָא
תְלִיתָה וּבְיוֹמָא
שְׁבִיעָה יְדִי וְאַם לְאַ
יְדִי עַלְוָה בְּיוֹמָא
תְלִיתָה וּבְיוֹמָא
שְׁבִיעָה לְאַם יְדִי: יְכָל
דִיקְרָב בְּמִתְּא בְּנְפָשָׁא

ריש'

כפטעו ולפי קלוטיו קלוח כתוב מטלת
לומל ססיה קקדיס לכהסל בכלה ג' (ג):
(ג) הוא יתחטא בו. בקהל כפרה (ס"ח
טז) יד: (ג) במת בנטש. וחו"ז
מת כל נפק אולדס טו) לכהל נפק כהמ"ס
שלין טומלהה לריכת קולח (חלה) טומלה
חטא בו (ככ), או כטו תחתני באזוב ואטהר (תהי נא ט) (כג), בסוד החשבון
יהל אור

(ז) וכוה דכר למד מעניו כי כן הוכיר (למעלה
פ' ז וט): (ז) וכוהרו הנריס ג"כ ע"ז: (ז) כי סקדעת סולת בטלה, סלס כבל עכשו ו' ימיס למ' ימכן
העכו"סlein מטמלהין כלכל, הכל מטמלהין נמנע נמנע: שוד לומר טימטל ביטום ספליטי:
(יט) כי טומלה נῆמה ליה נERICA לאזהה: (כ) כי הוג פעל עכבר וגו"ו הבינו לעתיד: (כה) וטעמו מי
טמנע נמת והיה טמה ז' ימיס הול' יתחטף, וכעל האמ"ב כתוב פ"ל כלום וו"ז כי כו"ז
כתיביו על דעתך מהו פעל עכבר" וכוי"ז הקפכו לעתיד, מס טיקיה ג"כ נמקוס להל' לטופף, קום פה
כפ"ב רפה פ"ל ז' כי הוג נזום המלמד, כלומר יטמלה סכנת ימים, כי מלה טמה פטול טדר נזות פעל, מהינו
מס התולר, כמו וטמלה טמל יקרת: (ככ) נטהר הנזכר, זוה גדר כמה שריטים, שמממשים סדרן וכפסכו,
עיין (ויקרא ז' יט) נטהר זס: (כג) וטמלה עניין כולה, זון חיוך"ע זס:

מקורי ריש'

יג) ספלי מיניות ג' ט' ב': יד) ספלי לפס' ז: ה' המבואר לנתח"ש וכותב, לא יתכן כי אלה הם משרש דה",
ולחפר טענה זו, עיין בפתרונות הטלות להריה"ח ט' פשה
לנרא שהצדיק את ריש"י ז' ו'ל, וכותב שדבריו ריש"י ז' ו'ל, נכוונים מאריך, עי"ש: (ג) ועוד יש בה חומרות של חטא
שיטולים בה, עיין ספריו ובהתוו"ט סי' לד: יד) היל"ל יתחטא בה, ר"ל בהפרה, כט"ש והיתה למשטרת חטא
זיה' שתחפש לענ' על הפרה, لكن פ"ז דבו קאי אפרה שהוא לענו' (ז) ובית בנטש הוראות כמלת של, כמו

אונקלוס

דאָנְשָׁא דִי יְמֹת וְלֹא יְדַי
עַלּוּהֵי יִתְמַשְּׁבָנָא דִי
סָאָב וְיִשְׂתְּצָא אָנְשָׁא
הַהְוָא מִיְשָׁרָאֵל אֲרִי מַיִּ
אֲדִיוֹתָא לֹא אֲזָדְרִיקִי
עַלּוּהֵי מִסְאָב יְהֵי עוֹד
סָאוּבָתָה בָּהּ: יְהֵי דָא
אֲוֹרִיתָא אֲנָשָׁא רָאֵי יְמֹת
בְּמִשְׁבָנָא בְּלִי דָעֵל
לִמְשָׁבָנָא וּבְלִי דִי
בְּמִשְׁבָנָא יְהֵי מִסְאָב
שְׁבָעָא יוֹמָן: טו וּבְלִי מַן
דְּחַסְפָּה פְּתִימָה דְּלִית
מְנֻפָּת שְׁיִיעַ מִקְפָּה עַלּוּהֵי
מִסְאָב הוּא: טו וּבְלִי דִי

רשוי

(טז) ר' יה בנטה זו רבינוות דס טו):
את משכון ה' טמא. חס נכס לעולה
חפי דעתיכם כל קומת סליטי וסכיני טו):
עוד טומאתו בו. הטעט סטכל י (ז):
(ז) כל הבא אל האهل. כוער סכתם
באהלים (כח), וכן אשר ישחת שור או שב
ועז במחנה (וילך זג נ) (כט): וכל אשד באهل.
טבנד (ג): טו צמיד פרטיל. שניהם פתילים (לט):
חלה מתוכו לפיך אהן חין מגופת למידתו
פטולא מלוייפה בחצול טמיה פוך טבול: פרטיל.
לeson מהודר בלען עגלי (כ) וכן נפתלי הלאט נפתלי (ז). נחכמתי עס חמוטי יט):
(טז) על פני השדה. רבינו דרכו (ב) לרבות גולל והופק מהן ופקותו על פניו נקדשה

אור יהל

טלו: (כח) כי חמר זכי ותוגה טב על כסים, כי
 כסים ג'יל לפטמים ג'יל כמו זיל מיס מדלו (למטה
 כל ז): (כח) טמי: (כח) וכן פ"י קרמץ ג'ין
 ולכ"ח, חכל הום כדין לכת: (כט) ופי' זמו דוקה
 וככת טומחתה. פגעת ימים עד זוגה מל המרוכב,
 ועין (בל' לד כה) סכתם, סליטי לטולס קפה סכוון
 והוציא, ויחממר הקחוב טהו מה נריכת לכוונות
 כי למיד הוּא ככסי טהו נגמר ומוגדק על הכלים
 ופטול פ"י סמסוככ נפחת הקסוי להלקו יפה סכל פטל

מקורי רשוי

(טז) ספרי, מולין ע"ב ח' ילקוט טפס"ב: טז) מס' טרוכס
 פשחים: טז) והוא שייעור הדם שטטמא, שהוא שיגור
 לגדש: זי) מס' טרוכס מגדר: זי*) ספרי ילקוט טפס"ב:
 שהמייתה בא פל ידו: זי) שלא יאמר מאחר שספרתי
 ייח) נרעל' זי, ט: יט) עיין רס זי טס: (ב) ספרי מולין
 שבעה, אם לא רוצעל לי ספריה לילכטן לנטקריש, טט'
 תועלל לי שלא אטמא צוד, ת"ל עוד טומאתו בו: יט) צטיר הואר שם הטונפה, או הכסוי שען
 הכלים, וופתיל לשון מהובר, ובין ת"א דלית מנופת שיע מקף עלהו, ויו"ת דלית טנופתא מהבריה ביה טקף על
 פומיה, גם בלשון ערבי צמא"ד: (כ) הוא חתיכת בגדי זי, או חוטין החושרים המונפה אל הכלים, והנה
 לרשותי כאן פרטיל הוא החכבר וצמיד הוא המונפה, וכחולין כ"ה א' פ"י רשי' להיפך, פרטיל הוא המונפה וכן פ"י הנר"ג
(כלים ט"ט טז): (כח) גולל נקרא כיסוי ארון של מה, מלשון גולל את האבן סעל פ"י הבדар (ברא' כת' ג) דהינו
 כיסוי, רופק הם הקרים שבצדדי הארון, ונקרא רופק ע"ש שהגולל דופק עלי, ור"ת יפרש גולל הוא אבן גראן
 שמיניהם

במדבר יט חקת

172

וְלֹא יִתְחַטֵּא אֶת־מִשְׁבָּנֵי יְהוָה טָמֵא
וְגַבְرְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהְוָא מִישָׁרָאֵל כִּי
מֵנְדָה לְאַזְרָק עַלְיוֹ טָמֵא יְהִידָה
עֹוד טָמָא תּוֹ בּוֹ: יָד וְאַתְהַתְּ רְתּוֹרָה
אָדָם כִּידִימָוֹת בָּאָהָל פָּלִידָבָא
אֲלָדָה אָהָל וּבָלְאָשָׁר בָּאָהָל יִטְמָא
שְׁבָעַת יְמִים: טו וּבָלְבָלִי פָּתּוֹחַ אָשָׁר
אִזְצָמִיד פְּתִיל עַלְיוֹ טָמֵא הַוָּא:
טו וּבָלְאָשָׁר-יִגְעַ עַלְפָנִי הַשְׁמָדָה

אבן עזרא

השלישי בטו השביעי (כל): יג כי מי נדה.
יש טפרויות בטו אך בטוי נדה יתחטא (למטה
לא בן) (כח): לא וرك עליו. על המים (כו):
עוד. תמיד בטו, עוד כל ימי הארץ (ברא',
ח, כב) (כו): יד באهل. והבית באهل, רק
הזכיר הכתוב באهل בעבר היהת ישראל
באهلים (כח), וכן אשר ישחת שור או שב
ועז במחנה (וילך זג נ) (כט): וכל אשד באهل.
טבנד (ג): טו צמיד פרטיל. שניהם פתילים (לט):
חלה מתוכו לפיך אהן חין מגופת למידתו
פטולא מלוייפה בחצול טמיה פוך טבול: פרטיל.
lesson מהודר בלען עגלי (כ) וכן נפתלי הלאט נפתלי (ז). נחכמתי עס חמוטי יט):
(טז) על פני השדה. רבינו דרכו (ב) לרבות גולל והופק מהן ופקותו על פניו נקדשה

(כל) הטעט נקרת מרכע והוּא רכיעי הקדים,
וחלי מרוכע הום בלטה, ט"כ ימלר סקסוד הקהכון
הטלייטי כמו הטעט, ועין (וילך יכ' ב') סכתם,
וככת טומחתה. פגעת ימים עד זוגה מל המרוכע,
ועין (בל' לד כה) סכתם, סליטי לטולס קפה סכוון
הלי מרכע, ויחממר הקחוב טהו מה נריכת לכוונות
הטעט ונטלייטי: (כח) ופי' טס ה'מ' זי', היה נרחה
לנו כי כוֹה מי הפל כפירה, כמו מי נדה לנו ורק

מנחת יהודת

בצער ובפשתים (וילך יג, גב) שפי' של צמר ושל
לגדש: זי) מס' טרוכס מהדר: זי*) ספרי ילקוט טפס"ב:
שהמייתה בא פל ידו: זי) שלא יאמר מאחר שספרתי
שבעה, אם לא רוצעל לי ספריה לילכטן לנטקריש, טט'
תוועלל לי שלא אטמא צוד, ת"ל עוד טומאתו בו: יט) צטיר הואר שם הטונפה, או הכסוי שען
הכלים, וופתיל לשון מהובר, ובין ת"א דלית מנופת שיע מקף עלהו, ויו"ת דלית טנופתא מהבריה ביה טקף על
פומיה, גם בלשון ערבי צמא"ד: (כ) הוא חתיכת בגדי זי, או חוטין החושרים המונפה אל הכלים, והנה
לרשותי כאן פרטיל הוא החכבר וצמיד הוא המונפה, וכחולין כ"ה א' פ"י רשי' להיפך, פרטיל הוא המונפה וכן פ"י הנר"ג
(כלים ט"ט טז): (כח) גולל נקרא כיסוי ארון של מה, מלשון גולל את האבן סעל פ"י הבדар (ברא' כת' ג) דהינו
כיסוי, רופק הם הקרים שבצדדי הארון, ונקרא רופק ע"ש שהגולל דופק עלי, ור"ת יפרש גולל הוא אבן גראן
שמיניהם

בְּחַלְלָה תִּרְבֶּ אֹ בְּמַת אָזְבָּעָצָם
אָדָם אָזְבָּקְבָּרְיְטָמָא שְׁבָעָתִים:
וְלֹקָחָו לְטָמָא מֵעַפְרָ שְׁרָפָת
הַחֲפָאָת וְנָתַן עַלְיוֹ מִים חַיִים אֶל-
פְּלִי: שְׁנִי יְהוָה וְלֹקָת אָזָב וְטָבֵל בְּמִים
אִישׁ טָהֹר וְהַזָּה עַל-הַאָהָל וְעַל-
כָּל-הַכְּלִים וְעַל-הַנְּפָשָׁות אֲשֶׁר
הַיּוֹשְׁבִים וְעַל-הַגָּעָבָע בְּעַצְם אֶבְחָלָל
אוֹ בְּמַת אוֹ בְּקָבֵר: יְטַהַר הַפְּתָרָה
עַל-הַטָּמָא בְּיוֹם הַשְׁלִישִׁי וּבְיוֹם
הַשְׁבִּיעִי וְחַפָּאָו בְּיוֹם הַשְׁבִּיעִי
וּכְפָס בְּגַדְיוֹ וְרַחַץ בְּמִים וְטָבֵל
בְּעַרְבָּה: כְּ וְאִישׁ אֲשֶׁר-יִטָּמָא וְלֹא
יַתְּחַפֵּא וְנִכְרַתָּה הַנְּפָשָׁה הַזָּה
מִתּוֹךְ הַקָּהָל כִּי אַתְּ מִקְדָּשׁ יְהֹוָה
טָמָא מִגְּדָה רְאַזְרָק עַלְיוֹ טָמָא
הַזָּה: כְּ וְהִרְתָּה לְהַמְּלֹיכָה לְחַקְתָּה עַזְלָם

אבן עזרא

טהין צס האל מטעם סמך בגניעת נס) : יז ולקחו לטעמם .
 הנה פירוש איך יתחטא (לכ) : יח איש טהור .
 (יט) וחטאו ביום השבעי . כוח גמל
 ערכתו נג) : (כ) ואיש אשר יטמא ונור .
 יטמא . וכבר הוכיח כל הנוגע בסתת בנפש
 חס נholm מקלס למה נholm משכן כי
 ונכרתה (פ' יג) ועתה הזיהיר על העצם ועל

יהל אור

וכוכו כן, אך נkirג החוט פהיל ענפשה פ"ז סוכן פ' יג) כתוב הו' יתרהנו' כו ונו' ולא פ' נמייה (רל"א): (לה") ציטנו מدرس נת: (לה) כי (למעלה טופן: (לה") מסי דרכו מזוכר על הטהרה ניותר:

טנחת יהודה

שמניחין על הקבר ליטין והיא מצביה, יכנן רציה הר"ש בפי לאלהות (פ"ב ט"ד):(cc) אינו מפסיק רק כטנו; (ג) מציין סוף פר

אונקלוס

יקרב על אפי מקרא
בקטול חרבא או במתה
או בגרמא דאנשא או
בקברא יתי מסא
שבעא יומין : " ניסבון
למסא מUPER יקדת
חטאך ניתנו עלהי כי
נפוע למן : יי' ניסב
או בא ויטבול במא
גבר דכי וידי על משכנא
ועל כל מניא ועל
נפשתך כי הו תמן ועל
ה יקרב בגרמא או
בקטלא או במתה או
בקברא : טויה דכיא על
מסא פיוםת ליתאה
וביזמא שביעאה וידפנת
ביזמא שביעאה ויצבע
לבושהו ויסתי במא
VIDFI ברמשא : כ גבר
די יסתאב ולא ירי עלות
וישתאי אנשא תהוא מנו
קהילא ארוי ית מקדשה
די סא בעי אדריתא לא
אדריק עלהי מסא
היא : נא ותהי להונדקים
עלם גדי מ' אדריתא
יעבע לבושהו ודי קרב

רשות

טהין צס הצל מטמא סמת צס בNEG'UA נג' (בנג' עלה נג') או בקבר של אדם (לט'): יז ולקחו לטהר. (יט) וחטאו ביום השבעי. כוח גמל טהרתנו נג') (ב) ואיש אשר יטהר ונגו'. יטהר. וכבר חוכר כל הנוגע בטחת בנפש חס נוהל מקרים כמה נוהל משכן כי' וונברחתה (ט' יג') ועתה הזהיר על העצם ועל

במדבר יט חkt:

וְמִזֶּה מֵיהָנְדָה יַכְבִּס בְּגַדְיוֹ וְהַנְּגַע בְּמַיִּהָנְדָה יַטְמֵא עַד־הָעֲרָב :
כְּבָב בְּהַמְּסָאָב יִקְרַב בְּהַמְּסָאָב יִהְיֶה כְּבָב וְכָל אֲשֶׁר־יַגְעִיבּוּ הַטְמֵא יַטְמֵא וְהַנְּפַשְׁת הַנְּגַעַת הַטְמֵא עַד־הָעֲרָב :

רש"י

הקרבר (לג) : **כְּאָיְטָמָא עַד הָעֲרָב . וְלֹא יַטְהַר כְּלָתוֹת כְּפֻגּוֹת בָּא :** (כה) ומזה מי עד אשר יורהן : כב וככל אשר יגע בו הטמא הנדה . לכותינו חמלו כב) סתום טהור כד) טמא . שהוא טמא מות או עצם או קבר (לד) : וזה צח ללמד סתום מני מטה טהור טהור טהור עד הערב . ותרחץ (לה) : תמורה לטהור גדיים שעליו מטה"ב גטען וחס סכוילו בלבון מוש לטהר נך שולח כה) : והנוגע גוי יטהא . ולין טעון כזום גדים : (כח) ובכל אשר יגע בו הטמא .cosa שנטהור צמת יטמא : זה הנגע . צו גטהור מטה עד הערב . כהן למדנו סאמת חבי חנות בטומחה וכונגע צו חבי בטומחה ומטה חרס (כו) . וזה פירוטה לפ"י מסעה ולכחותה . ומ"ה שטקתי מיסודה של רבנן מס' הדלקן . וזה : ויקחו אליך . מטלפס . כס ספס פרקו חממי כובב לטנגל מטלפס כך יובילו זו לכפלת מטלפס בג) : פרה אדומה . מצל לבן צפה צחיק פלטין חמלו מטה ותקנה כלוחה כך מטה פלה ומכלפ טל כטנגל כד) : אדומה . על כס חס ידרימו כטולט כה) . צחטול קלוי חLOSE כו) : חטימה . על כס ישלול צביו פמייס וגעשו צו בעלי מומין מטה זו ומכפל עליים וימלו למוחות : לא עליה עלייה עול . כס ספס שולחן טסה הות טנגל נח נטנה לו עטודה זו ועל יוז צחין קמיגול נעה סיגינול כח) : (ה) ושרף את הפרה . כס שטף כטנגל : (ו) עץ ארץ ואזוב ושני הולעת . ג' מיין הלו כנדר צלחת חלפי חיס ספללו כטנגל . וחלו כוּה הגוזה מכל טגילנות . וחוזב נמוך מכולס סיון שאנゴה שנטגה וחטה יספיל הות מלמו כחוזב וטולעת ויטכפל לו כה) בת) : (ט) למשמרות . כמו שפצע טנגל פטור לדורות לפולעות צחין נך פקודה שלין בס מפקודת כטנגל ל) סקלמר וכיזס פקי ופקדי גוי לא) . וככס שטנגל מטהור כל השוקין צו כת) . כך פלה מטהור כל בעופקין צה לב) וככס שנטאלו כהפלו סקלמר ויזל על פלי כמיס גוי לנ) כך ונקחו לטהור מטפל שטפת כחטחת גוי ג) :

יהל אור

(לג) הפליו חס גגע צעס ונקיין , וכוakin לפרש צניהם , כי אין טונטיים מן קדין : (לד) מ"ב ימלר נא"ג הייעשה וכס הנזקרים למעלה : (לה) כי הכל טומלה , מתוך מהריה ורף נטלו נmis גוי וטפילו טומחה קרי עיין (דנ"ר גג יב) :

מקורי רש"י

פ"ב ט' יט"ז : כה) דג טז' כ' ; כב) נס ט' , מ' יומח י"ז , מ' : כג) מדרט מגלה : כד) תנומת מ' ס' תנומת כ' , כ"ז פס"ר פרה לי"ד פין בטום' מ"ק כ"ט מ' , ד"ה "מס מר"ב" נמ"ר פ"ט מ' : כה) יט"ז מ' , י"ק : בז) עין מדרט מגלה : כז) מליות מגלה : כח) נרכות ניט מ' ר"ס כ"ז מ' מדרט מגלה : כת) פס"ר דר"כ דג ל"ס , מ' פס"ר , פרה לי"ד מדרט מגלה : ל) מנכל ק"ב מ' מדרט מגלה : לא) טמות ל"בם ל"ד : לב) פרה ל"ד מ"ל סולין כ"ט כ' : לג) טמות ל"ב , כ' : טפות השלשה חביב במספר השכיה והעשרה , כולט טפפריטים ידועים והשוכבים בחכמת הקבלה , זהה לאות בי כוונת התורה וחכמת האמת אחת היא (אם לטקרה) : כד) מדרתיב והזהה תטהיר על הטמא (פ' יט) שאם היה טפא אווי היה טטהר את הטמים : ככ) וככן אויל (ספר) יומא ידר א) טאי מוח נושא , ונכתב רחפנא גושא , הא קם"ל , דברינו שיעור הוואה : כו) פ"י כל מ"י שנגע בו המטה בין המת יטמא : כו) אדם וכליים : כה) וכ"ח (פס"ר דר"ב) ע"ז שארם טביה עצמו כארוי הוא לוכה בצרעת , וכיון שהוא כשפיט עצמי באזוב , נחרפה ע"י אוזוב : כס) וברב"ה הגי , כאן יוכשם שהעגל טיטה כל העוסקין בו שע"ז טטהה דכתיב , ויצמדו לבעל פעור ויאכלו זבחו טמים (תה) קו כה) וכתייב חזם כטו דוח , צא חאמטר לו , (ישער ל' ב"ב) , כך פרה טפפה וט"י : (ט) ויטים שם וגתן עליו טים חיים אל כלו : והלא

**פֶּלְאָ וַיָּבֹא בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל כְּלַעֲדָה
מִדְבָּר־צָן בְּחַדְשׁ הַר־אַשְׁׁוֹן וַיֵּשֶׁב
הָעָם בְּקָדְשׁ וַיִּתְמַת שָׁם מִרְאִים
וַיִּתְקַبֵּר שְׁם־בָּזְלָא־הָרִיה מִמִּים לְעַדָּה
וַיִּקְהַלְוּ עַל־מֹשֶׁה וַיַּעֲלֵא־אַהֲרֹן: גַּנְוִירָב
הָעָם עַסְמֹשֶׁה וַיֹּאמְרוּ לְאָמֵר וְלֹ
גַּוְעַנְנוּ בְּגַ�ע אֲחִינוּ לִפְנֵי יְהוָה:**

אָבִן עֹזֶרֶא

א בחדש הראשון. בשנת הארבעים (ה), והזאת
אין בתורה כלל שום מעשה או נבואה רק בשנה
הראשונה ובשנת הארבעים (כ) [א] : וטעם ויבאו
בני ישראל כל העדה. בעבר שפטו דוד
הסדר (ג) ועתה באו הבאים (ד) אל ארץ
כנען (ה) : ישב העם בקדש. בעבר שיישבו
שם ימים רבים, כי כן כתוב (ו) [ב] : ב ולא היה
ימים לעדה, ספר הכתוב שנים טוארכיס, האחד
טotta טרים, והשני מות אהרן ומשה (ז) ולא
יבנסו לארץ, והחל לספר המבה (ח) : ג וירב.
טבנין הפעיל (ט) : בגוע אחינו. שם הפעל (י)
כמו כשהכבardi הטליך (ט"א א כא) (י"ה) :
אחינו. הם דוד ההסדר שפטו, והם עבדיו
ינו. במיוחד היו כדבר למד קניתם למל
גניתם חטיט ולו יתקן לפניו כצמכו חניתו

קרני אור

[א] עיר כלון נמלט כפנָה הצעית, מכם ומיין נטה
 כלובים, וכרעתה פירה נלהב קודם למשיח
 טלמעלה, ולען נכתבה נינתייס זלט לאפזיך פשור סמלורשת
 (עד"ל) : [ב] ופי' כהן טרמבן זיל, וטענה ר"ג זלט
 בעבור טיסכו טס ימיס לניס כי אין כתוב, כי קדש לפס
 כתוב נו ותפנו בקדש ימיס לניס, הווע קדש ברנע, וכוח
 נמדבר למלון ומיטט גשטלאו סמרגליס זאנס סאניס ועס
 פיזו, חנול קדש וס הווע נמדבר זין, ונחו טס בנטית
 שלובים, ועס מהס מריס, ומקלחות מפוזות טס, וכן
 לאיגנו כמפני'ן ועיז סער פמנול לנחס"ז וכחכ, "ויהלשל
 סלונית קרמאנ"ט סייל ג"כ על קדש פנמלכל זין", כי גס
 טס כתעכטן ימיס לניס כמנולר לבתו, כי טס שטח
 מריס, וטפי' מרינות כמיס וטליות סמלומcis חל מלני
 מודוס וטויותס", כי' ופי' (למיטס פ' ט, ופ' ג') טלט
 נכל"ס : (ה) וכן דעת הרא"ק נסלאיס :

כג'ס: (יא) וכן למת הילך נזרcis:

מנחת יהודה

9) והלא פרשת פרת הייתה בשנה התانية ל'זאות מוצרים, ומיתת פריס היה לסופ ארבעים שנה; ב') שיכשם שפרת מכפרת על ירושאל ומטהרת אותם, וב"ה בפס"ז, ופדרש אמרה הנ"י כמוangi מס"א:

לדעת

א וְאַתֶּן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל פְּנֵי
בְּנֵשֶׁתָּא לְמִדְבָּרָא דְּצִיּוֹן
בְּירָחָא קְדֻמָּה וַיְתַהֲרֵר
עַמָּא בְּרָקָם וַיְמִיתָת תְּמִימָן
כְּרִים וַיְאַתְּקַבְּרֵת פְּסִינָן
בְּזַלְאַהֲנוֹתָה מִיא לְבִנְשֶׁתָּא
וַיְאַתְּפִנְשֵׁז עַל מִשְׁהָה וְעַל
אַהֲרֹן : ג נִצְאָה עַמָּא עַל
מִשְׁהָה וַיֹּאמֶר לְמִימְרָר וְלֹא
לְמִתְנָא בְּמוֹתָא לְאַחֲנָה

ר' שמי

(ה) כל העודה ; ערxa הסלאח סכבר מטו
מי מדבר ואלו פלשׂו לחיים א) : ותמתה שם
מריים . למה נסמכה מיתת מליס לפREST פלט
חוומת ה) לומך לך מה קלכנות מכפלין (ס' ה'
כמו טפלת חוותה מכפלת) ב) ח' מיתת
לדיקיס מכפלת ב) : ותמתה שם מריים .
ח' כיון בנסיך מתה ומפני מה לך נחמל
בב על פי ה' טליתו לך כבוד כל מעלה ג'
ובחדרן נחמל על פי ט' צהלה מסע' ד) :
(ג) ולא היה מים לעודה . מכחן סכל מ'
טנא כיון להם סבאל זוכות מליס ה) :
(ג) ولو גוענו . סבואי סגוענו : בגע אדר
מנוכך ממוכך : בגען . טס דבר כו' כמו

ישראל אור

(ה) ובמו צינור : (ב) וכ"ה הג"ח ברג"ח "וכנות"
וזה המלצה כי נסנתה החרבאים , כי
נסנה לרשותה לא יוכל להיות מסני טער קדש כי
נקוט הרצן חלוס וסוח מדברין , וכן כתוב (למטה
לאו) ויתנו נדברין לין סיון קדש : (ג) וכן פין
רט"ז ז"ל , ועיין דמבחן מה טהיר ע"ז : (ד) ובדב"ח
הנ"י "ככניות" וכ"ה כמ' כמ"כ , ועיין רב"י ורונצ"ן :
(ה) זה כי נסנתה החרבאים : (ו) עיין קרני הור :
(ו) ולשניות מהורעים כי תכוויס , וסמכם סכתוב
הحمل ולמה פ"י מיס למדש , כי נסנתה מריס טמתה ,
לה פ"י מיס למדש , וכנסנתה העמיס פ"י מות להרין
ומשה : (ח) מפני זה גזר מליקס המיתה : (ט) מבניין
אנטף , כי פיל"ל לינקד כיו"ד נקיין ונקיים כמן
פ"ט רג"ט רבינו : (א) אהוזה זה גז"

מקורי רשי

א) פין למפס פ' כ"ב פגשמל ט' י"ל : ב) ש"ק פ"ט ט' ילקוט טפ"ג : ג) מוו"ק כ"ט ט' , כ"ג י"ז , ט' , ה"ז מג'ס ילקוט סס : ד) למיט ל"ג ל"ק : ה) מענימט

במדבר ב' חקָת

אונקלום

קדם ייְהוָה ולמֵא עַל-תֹּון
יתְּקֹהֶלֶת לִי לְמִדְבָּר
הַדִּין? לְמִתְּפָנֵן אֲנָחָנוּ
וּבְעֵינֵינוּ: הַגְּדוּלָה
אַסְכָּתוֹנָה יְהֹנָּה לְאַרְעָה
לְאַתְּתָּה יְהֹנָּה לְאַרְעָה
בִּישָׁא הַדִּין? לְאַתְּרָבְשָׁר
לְבֵית וּרְעָה וְאַף לֹא תִּנְיַנֵּן
וְגַפְנִין וְרוּמָנִין וּמִתְּיָא לִיתְּ
לְמִשְׁתְּחִי: וְעַל מֹשֶׁה
וְאַהֲרֹן טוֹבָד קָדָם קָהָלָא
לְרֹעָה מִשְׁבֵּן זְמָנָה וְגַפְלוֹ
עַל אֲפִיהָן וְאַהֲגָלִיָּקָרָא
לִי? הָזָן: וּמְלִילִי יְהָעָם
מֹשֶׁה? לְמִיטָּר: חָסֶב יִתְּ
חַטָּר אַתְּ וְאַגְּנִישׁ יִתְּ
בְּנִשְׁתָּא אַתְּ וְאַהֲרֹן אַחֲךָ

ד וְלֹמַה הַבָּאָתָם אֶת-קֹהֶלֶת יְהֹוָה
אֶל-הַמִּדְבָּר הַזֶּה לְמֹות שֶׁם אֲנָחָנוּ
וּבָעִירֵנוּ: הַזָּלָמָה הַעֲלִיתָנוּ מִמִּצְרָיִם
לְהַבִּיא אֶתְנוּ אֶל-הַמִּקְדָּשׁ הַרְעָה
לֹא מִקְוָם זָרָע וְתָאָנָה זְגַפּוֹן וְרַפּוֹן
וּמִים אֵין לְשִׁתּוֹת: וְוַיָּבֹא מֹשֶׁה
וְאַהֲרֹן מִפְנֵי הַקֹּהֶל אֶל-פִּתְחָה אַהֲלָה
מוֹעֵד וַיַּפְלֹא עַל-פְּנֵיהם וַיָּרָא בָּזָדָה
יְהֹוָה אֱלֹהֵים: פ שְׁלִישִׁי שני כַּשְׁחָן מְחוּבָרִין
וַיֹּדַבֵּר יְהֹוָה אֶל-מֹשֶׁה לְאמֹר: חֲקָת
אֶת-הַמְּפָתָה וְהַקֹּהֶל אֶת-יְהֻדָּה

ריש"

אבן עוזרא

ד' (יג) : ד ולמה הבאתם . ידבר (יכ') לטשה טה"כ טיס לו לפנק נגוט (נחולס כו"ז) ד' : ولאהרן , כי כן בתוב ווקהלו על טשה ועל (מ) ואת בעירות . מכלן שחם סקכ"ה על אהרן (פ' ב) וטעם וירב העם עם טשה , שהטריבכה הייתה עם טשה חזקה (יג) : ה העליהנו . טלה זורה (יד) [ב"י] : ויבא משה ואהרן מפני הקהלה . כהמות בורחים (טו) : ויפלו על פניהם . להתפלל , וויא לדרוש את השם בנבואה (טו) [ג] : ח קה את המטה . יש בכאן פירושים רבים , יש בדבריו היחיד , בעבר שאמור לישראל שטעו נא הטערים , והם בני אברהם יצחק ויעקב (ו) ואילו היה בן לטה אמר עוד טמריות היהם (דבר' ט , ז) (ימ) [ד] ואחרים אמרו , כי סלת ודברתם במוח והכitem , וכטוחו ותדבר את כל ורעד הטלה

יהל אור

קרני אור

(יכ) כמהו גויס : (יכ') ונדי"ק י"דנרו" : (יג) יותר מעס החרן , וכן פ"י הכלדי"ה לכיתו העקר בנכומהה וכחכנה כיתה המריצה מהתו : (יל) כי מספטו לכנות הטעיות חותנו : (טו) עיין (למעלה טו ג) טפי' טים כפרט בין לפסי וכין מספי , כי לפני בוגדי ומפני בסתר , וכי עיין כ"ב סכתב , תלמנס יט לסתכלין על מסרי"ל זל טינילס מדכינו טלה ירד לעומק דרכו קרלוב"ע זל , ותגב נרולח : [ב"י] נכני סליק מ"ס סילכיס ובלס וו"ז במקומם טנס סילם סימן סילכיס (ו' מלן) : [ג] וו"ז ספוי סמבל לנטה"ז מבל מי סלנר עס ס' כלאיל ולבאל חייט מל רינכו למ טיס זריך ליטול על פניו למ לסתכלין ולט לסתכלין וילס טמരוכ סיגון וכפheid למ יותר עם חמ נסס לפmorph על ובליקט : [ד] ווועט קרמאנ"ס חמ' מאפיקו (פ"ד)

ס' למ מונעס ולול כטודס נטס סמלמאל טיס כטטט , טה"כ למך סול למול למול בתוכחותיו ממלאים כיימת , ולטעני סילכיס נטס במלמונו וט פיי וועט מהר למ וו"ז , וככינו ממכו טקס"י יקנוף על טולחס נדכו סילכוס ולולי טיס יוועז טקס"י כטס ערלוו ננטקמת סמייס , וטלהמאנס סילכמסו יט' למ טיס כוועס , וסילכאנס טקס עליו טוואס

מנחת יהודה

ג) לרעה כל המדרקרים , בגען הוא מקור טבנין הקל בשקל פָּעֵל כטו בשכְּבָד אֲדוֹנֵי הַסְּלָקָן (ט"א א' כ"ב) שטומס ח"ת או ע"ז , כשבא לדבר בהם בלשון טקוּר הראב"ע והורד"ק , אכן רשי דל טאן כוה , וווען טעל

ובן כתוב והטה טרו ועכבי את רוח קדשו (ישעה סג' י), וזה פירוש "ויקציפו על טה מריבבה" (תה' כי לב) והטע שקהציתו היטם, ובן כתוב "הטה מריבבה אשר רבו בני ישראל את ד' " (לנ'), "וירע לטישה בעבורם", כי המרו את רוח השם, ויגוזר על לטישה שלא יוכנס לאرض (לד), ואחרים אמרו כי הדבר אל הטלע שאיננו שומע איננה כי אם בטה (לג) ואם כן למה נענש טsha, ואחרים אמרו בעבור שלא אמרו שירה (לו) כמו עלי באך ענו לה (לטsha בא Ich) (לו) [ז] וזה טעם אשר לא קדשתם, ואחרים אמרו כי השם צוה שידברו והם לא דברו רק הבה טsha (לו"), על בן נענשו שניתם, ונאמר להם מעלהם, מרייתם (לה), לא האמנתם, לא קדשתם (לה") [ז] יאנשי שקייל הדעת אמרו שלא יתכן שייה שליה השם יטיר. דבר השם (לה), אם הוא המיר, איך נאמין בתורתו, גם אלה לא דברו נבונה, כי אילו היה מחייב בטואה טיד היה נענש, כי הנה נענש על דבר שאינו מצוה לעולם, ולא תורה לישראל, ולא נעשה בזדון רק בשננה, בעבור שהבעיסות ישראל (ח) ובן אמר, גם כי התאנף ד' בנליכם (דבר' א לז). ואחרים אמרו כי ישראל אמרו לו שיזיא מסלע אחר (לה"), וראייתם הטע הטלע הזה (מ) ומשה פחד להחליף דבר

קרני אור

הסיכון משלם ל-^{לך} כננס : [ה] נכמ"ה פירוטיס כלון כטג'תס
על'יס, ולו"כ מה מטל הילן? ומיין (תג'ומם ל' י',
תג'ומם ב' ל'ב) מהר מס' לפניו סקב"ה יב"ס ע' ח'י סקלחתי
הAREN מה מטל ? : [ו] וע"ז צ'ב סדר'ים, מnell מיין כדב'ת
כן, כי כמה מיטות מקדש מהר במודבר ליין על נח'ת
סנו ס'יך עניין במש'ס וכט'ו : [ז] וע"ז כתוב כרמג"ן ז"ל
ודנרי הגדס בס' , ולת נטהו'ו, כי מהר ט'וס קה מ'ת
כט'וף יט' נמשמע טיכס נ'ו, ט'וס ס'יך ר'ונו ט'ונר ג'נד
מה עניין סמטע נ'יו, וכן כתוב סעקיד'ה וע"ז כתיב בפ'ן
מט'ס ב', כי במט'ס ט'ומל ל'ת ל'כחות נ'ו מהר לו' ק'.
ובמלחמת טולק ג'כ' לר'ם כט'ס, וכל הלחמות ט'וט'
מט'ס מט'ס סמל'יס ב'יו' : [ח] וט'מו' ז'ל (ספ'י מיטות)
וכני'מו רט'י ז'ל נט'ס מקומות כל' (מט'ס) לכל' כט'ס
וגו' ור'יה צ'ס בפט'ל וכד'כו' : (כח) כט'ול'כ (ט'ות
ר' ל'כ' נט'ס : (כט') וכד'ק "ו'ט'כו' ש'הכט'יס'ו'ו" :
שפ'ני ה'ג'נס'ים ט'ה'צ'ו' של' יוכ'ל ד' ל'כו'יה מ'יס מ'ן
וה'ג'נס'ים ל'ה' הא'ינו' ט'ה'ן כו'ונת מ'ה' ט'ו' : (למ') מ'ה
ל'ה' היה צ'ס לד'כו' ד'ג'מר ט'חט'ה' נד'כו' של' הא'ינו'
ה' רוח'ו ט'ב ה' לא'ס ול'ה' ה' מר'ע'ה : (נג') ול'ה'
כט'פ'תו', על' כט'ס ז'נ'ז'ר ט'ל מ'ה' ט'ה' י'כ'ס ג'ל'ן,
ול'ע מ'ה' היה ט'ה'ינ'נו ט'ומע כי ה'ס ב'מ'ה' ו'כ'ן פ'י'
ו'יס ה'ל'ה נ'כ'ת'ה' ק'מ'ט'ה' כ'מו ט'ע'ה' נ'ר'פ'יד'ים :
יש'ר'ה'ל, וד'ע'ת'ס, ט'ה'ו' י'ס'יל י'ס'ר'ה'ל ט'ל'י נ'ה'ר' ו'נו' נ'ה'ר'
ו'ל' פ' כ'כ') וכ'כ'ה' ר'עת רט'י ז'ל', ו'כ'ן פ'י' ה'ע'ק'ד'ה'
נכ' מ'ימ'ך ו'ו'ט'ה' ה'ע'ס כ'ז'ה' ו'כ'יו'ג'ה' נ'ד'כ'ר'יס ס'מ'ל'ה' :
ר' ז'ו' ד' : (למ') כי כ'ז'ה' כ'ז'ה' ה'ס'ל'ו'ן ט'מו'נה
ה'ז'ס ט'ע'י' י'ס'ר'ה'ל : (לט') נ'ט' המ'ב' י'ס' נ'י' "מ'מ'יר'
ו'נו' : (לט') ט'ז'ד'מ'ן ל'ה'ס : (מ') ו'ה'ס ג'ע'רו' נ'ה'ס ו'ה'מ'רו'

(דה'ב כב י) (יב), ואין זה נכון, כי הטלת
מנזרת דבר (כ) או טן ידבר עטיט תחתנו (תה'
טו ד) ז"ל (כל), והנה פ"י ותדבר במו ותאבך,
ובן בספר השני (ככ), והנה פירוש ודברתם
אל הטלע ואבדתם (כג), ועוד אם בן הפירוש,
לטיה נענש משה (כד). גם הם השיבו בעבר
שהבה סעמים. (כד') א"כ לטיה נענש אהרן (כח) [ה],
ויאמר ר' משה הבחן ז"ל הספרדי יש אותן (כו)
נעשות בדבר, ויש בפועל ודבר, כמו מלח
אלישע (כו) והשם צוה שיקח הטענה להכות
בשלע במשפט הצור (כט), ותוסיף מלת ודברתם
להוציא המים בטכה ובדבר (כט'), בעבר
שהכעיסו (כט'). ישראל אמר להם הטן הטלע
זה נוציא לבטTEM, והיתה דעתו, כי אין יכולת
בני להוציא טים מהטלע ביר אס בכח השם,
והנה לא פירש דבריו הייטב, חזבו אנשים
בלבם, כי דבר (ל) שלא יוכל השם להוציא
טם טן הטלע, וזה טעם אשר לא קדשתם
אותי (ל*) והביא ראייה מדברי המשורר שאמר
כי הטרו את רוחו ויבטא בשפטיו (תה' קו
לנ) (לט) והנה החטא היה בבטיו (לט'), לא
בטכה, גם זה אינו נכון, כי משה אמר זה,
ולטיה נענש אהרן, ועוד כי אין במעשה זכר
דבר (לכ) והראיה שהביא אינה ראייה, כי
אין פ"י כי הטרו את רוחו, כי אם אל השם (לנ),

יהל אוד

(יט) ופי' גס בס הכהנה, וכן כלל הנקן המכון בכך
בכל גול כוונת הכהנה: (כ) וכן פי' הדריך בס, מעין
דבר כמו מלה: (כג) ופי' גס, מעין דבר וכן פי'
רוצ'י בס: (כב) ולפי זה, הפרוש ^שמן ותדר
כמו ומתקדך וכ"ה בספר הפסנאי (מ"ב יט ה) כתיב ותתקדך,
במקום מלה ותדר בכתוב (דר"כ כב י): (כג) ולein זה
פרוש כלל כי וזה יורה על הכהנה כ"ה על הנטישה
בכחול וכלי המלך ביהויתו: (כד) כי הנה כן עשה
כמ"ט לח"ז: (כד')zos הכהן פנס מהלך ליה היה כס
חמל, כי כדברו למטה כי הכהן, מה שנטיש כי
מכ טקה פעמים: (כה) סלול כהה חסילו פנס מהת:
(כו) ונרו בנדפסים הגויי "חותיות" וטעות כוונת:
(כו) כמ"ב ב' כ"ה ויש לך שם מלה, ויהמר כי מהלך ד'
יו ו) טה מר לו וכחית נLOOR: (כט) והוא הכהן וליה ד'
(לו) ובHAM'כ כי דכורו: (לו') וצננת מטה כייתה
הסלע: (לו) מפני שהמרו מה רוחו נען נצפתיו,
קליה פי' דכריו כיitic: (לו) כי צבטה מטה כמעבה
הלהנמים: (לו) וכן פי' בה' ז"ל כתה' בס, כי המלך נ
יהמר מה מטה ומה להכרן: (לו) וזהו פי' זיכרנו
וכן פי' בה' ז"ל בס: (לו) ונדריך כי כדברו הלא כה
ברצב'ס, וליה הלהניין בבדורו עס הסלע يولיה ממנו
(לו) על ייעחת המים מן הסלע: (לו) וכן כ"ה (מדרש מ
הפרוש שריש כי עלה והסלע: (לו*) וכן כ"ה (מדרש מ
טה להס לומר הלא כה הסלע, כי מהלך ד' הסלע ר
(לו) והנה הסוגתesi כייתה מעיליה ומרי, אלה פסן כלה
אליה קדמתם מה טמי, זהה בדרכם כי נורס קידוז
בגולם בס"ז וכן יט ני' מה טקייה סליה בס וימיר

במדבר ב' חקְת

אתה וְאַהֲרֹן אָחִיךְ וְדָבַרְתֶּם אֵלֵיכְי
הַסְלָע לְעִנִּיהם וְגַתְנו מִימֵיכְי
וְהַזְכִּיאָת לְהַמִּים מִן־הַסְלָע
וְהַשְׁקִית אֶת־הַעֲדָה וְאֶת־בָּעִירָם:
ט וַיַּקְחֵ מֹשֶׁה אֶת־הַמְּטָה מִפְנֵי
יְהֹוָה כַּאֲשֶׁר צִוָּהוּ וַיַּקְרַלֵוּ מֹשֶׁה
רְשֵׂי

השם (מ'), ובverb שלא האמין להוציא טים ממונס כל יסראל ו) : (י) ויקרלו וגוי. זה טן הסלע שאמרו על בן נунש [ט], וזה טעם חד ממקום סכך מועט לת המלוכה ז) לא האמנתם בו, נס זה הסירוש איננו נכון, כי הכתוב אמר טריות את פי ד' והנה לא טרו (מל), והסירוש הנכון בעינו אנלו ברטיות, רע כי באשר ידע החלק את הכל (מג) ירבך בכל (מן) וייחדש בכל אותות וטופתים (מד), ואמת כי השם אמר לטsha ולא אהרן ודבריהם ולא דברו בעבר טריבת העם עם משה (מה) והנה החלק חלק (מו) והכה הסלע ולא יצאו טים עד שהכחו פעם שניית (מו) והנה לא קדרשו השם וטרו וטעלו בשניהם (ממ) [י] נס יוכל הטפרש לשפרש וובטא בשפטיו על משה (מט) כי על בן נунש, כי לא היה ראוי שירבר דבר עד שיטלא שליחות השם גם יהיה דרש קדרונוינו זל, כי החטא היה בעבר שאמר שטעו נא הטורים (ה), ורטו זה הסוד (גה): אל הסלע ישודעתיך (נכ) או הנמצא טהור למחנה (גג): ונחן מימי. בעבר טיטו, טעו רביהם ואטרו כי זה הסלע הוא הצור (גנ) [יא] ואלה עורי לב, כי הצור הוא בחורב, וזה הסלע היה בקעה ארץ אדום, כי בקדש היה, נס יתרון לשפרש טיטו הטים שאtan בו: ט את המטה יהל אור

קרני אור

ונח לכלל טעות: [ט] וכ"ס (חנומול ה ט) סתמי לו מיס: יודיע מפק סוק סמלע סוכ, מס סול מבקס יולימ לינו (מג) סמלע חסר מהר לו: (מה) מה דברו כי כס מוש, וכ"ס (חנומול פ' י"ט ט', ילקוט ר' חפס"ג): טזו מה צויה כס ולה מרוי מה פיו: (מג) החלק [י] וע"ז כתב סרמ"ן מלכ' לינו רליוי טיממי כוה לם הוּה הַלְקָה הַלְוָה מִמְעָל, וְהַוָּה צָלֵל הַנְּפָס הַמְּלָכָלָת סלמנים כי לפידיסני, כי חיין כלין כסנון מהונכ כלל, כלבך ידע מה הכל, סבוקה נבורקה ית', העוסה כל עיין מדרשי כתוויס לפך, חצטמך מצתקוק ו"ל, מ"ס וככל יכול: (מן) כמ"ט, והוא תעוז ו"ל, מ"ס טם, וביהו מתחשים לועת כמ' ו"ל: [יא] עיין ויל: (מג) פ"י מפני קדרותם כו ית, וכל לטנות כתולדה ולחדלה הותחות ומופתים: (מה) פ"י כי משה היל כוינית העס ולס דכר היל סמלע: (מו) פ"י סחה נסקה וכדנקות סקייה כו ית': (מו) פ"י ולכון לם יולו מיס כפעס רמתונא, ומול וככלה פעם טליה נכוונה סדנקה סדנקה נכל וילו המיס, ותוכן דבריו נזה, כי מרע"ה היה דורך נז ות', ובניטה היה ציזו כדרכו המוטל, סיה, יכול לגוזט טל הסלע סיוליה מיס כטולט על בטבע, אך כו נלה קדרה מה כס להרמות שנטע נכנע. שעוגדיו וטיט כה צידס לטאות נפלמות נאלקס כו: (מח) וכשה הטעו: (מט) וכן פ"י כמ' ו"ל (ת"ה קו גג) בחרונה: (ג) ו"ל טס, "ויתכן כי רוח רוח מסה וכו נטה טמ"ר נישרל מורייס, וטכח לדניר וככלה, וטיה רליוי טלה ילה קדרה מפיו עד טיטלייס מאות קפס": (גנ) והו"ל רמו זב כסוד, כי כהמלו' לכס כך, טכח מלדניר היל הסלע וככלה הותה פטמים: (נכ) וזה מה טה מר ביה"ל טדיעת: (גג) וידוע לgas: (גד) הגוצר נט, כי אל"כ היה רמיי להיות וככלה מטה סלה מר ביה"ל טדיעת: (גג) וידוע לgas: (גד) הגוצר נט, כי אל"כ היה רמיי להיות וככלה מטה מיס ולס מיימי כי נרלה ממנו טה הסלע כניר נתן להס מיס, וכי טה צדעת זקנים מכעלין התוספת, וכן פ"י רכינו בחיי, וכן פ"י ר' יוסף בכוכב דור וו"ל "קם מה המטה, לפי כן"ל זאו מעשה טבוייה כבנה דכתיב ניה יכנית צדור וילו, הילג טפס מספר לין פרנס נקב"ה קת יטרחן כמן וליאו ומיס כמדגר, ולח"כ כתכ כל היל במקומו, ותדע בלהר זה קמעשה ותווו דכתיב, ויקרלו טס כמוקם מסה ומרינה, וכלה נסיתו כמסה,

מקורי רישי

ט' מ' מודרך לנדרם לכ"ז: ז) חנומול ה', ט' חנומול ב', נמל"ר פ"ט ט' ילקוט טס: ז) חנומול מ', ט' חנומול כ"ט מנחות ע"ז, ב', חולין ע"ז, ב', יומל מ"ז ח', כ"ט ב"ר פ"ס ו' ויק"ר פ"י ט' נמל"ר פ"ט ט' ילקוט שם

**וְאַהֲרֹן אֶת-יְהִקְרָב אֶל-פְנֵי הַסְלָעַ
וַיֹּאמֶר לְهָם שְׁמֻעוֹנִיא הַמְרִים
הַמִּזְהַסְלָע הַזֶּה נוֹצִיא לְכֶם מִים:
יְאִירֶם מִשֵּׁה אֶת-זִידּו וְיַד אֶת-
הַסְלָע בְּמִטְהָו פְעָמִים וַיֵּצְאוּ מִים
רַבִּים וַתַּשְׂתַח הַעֲדָה וַבְעִירָם:
ס יְב וַיֹּאמֶר יְהֹוָה אֶל-מֹשֶׁה וְאֶל-
אַהֲרֹן יְעַז לְאַיְדֵיכֶם בְּ**

אבן עזרא

המן הסלע הזה נוציא. לפי סלא כז מלפני ר'. הוא טטה האלהים, והוא הטונה מכילין חוטו לפיה סלא סלא ויסב נו לפני העדרות (נכו): י' המן הסלע הזה. יש לנו בין סלעים כסנסתלק סבלול וסיו יטלהן האמנתם כי. הוא הסוד שרתו של נקדש חומליים לסס מה לסס מליהו מלע תולימו לנו מים לכך חמל לסס קמוריים מלגניות (ה) ח', המן הסלע זה סלא נטעינו עלייה גוליה לסס מים ו) (י' פעמים. לפי סבלולונא נא גוליה חלה טיפין ז) לפי סלא נא סמסתוקו חלה ודבלתס חל סלע וכטס דבלו חל סלע חחל וליה גוליה חמלו סמה לך נא סמסתוקו כבלולונא צהמאל וככית כלור ט) ווזמן לסס חוטו סלע וסקכו ח') י: (יב) יען לא האמנתם כי. גלה כהות שלול חטה זה צלבד כי נכטן לחוץ יא) כרי סלא יטלהן עליcas כטן שלר לו כמדבר סגנו עליcas סלא יכטן לך סיס טה ווילן. וליה קלון ונכח יטטע יב) קסה

יהל אור

יטלהן, מדבר קרט טנטקדזו גו יטלהן: (נכו) טין (למעלה יו כה): (נו) ירלה לפרט טהמר לסס טמעו נא למורייס דל', הסטוריס ולמה סכתהש מה קבל ב', חל המkos השרע זה, המן הקהמיים זה ויהה לנו כה בטנע טנויא טנחנו ממן מיס, רק תכירו כי מלהה ה' כו, כי קוג מסר כויאו התחס ממורייס, וכזיא התחס אל המkos הזה, והוּת מסר יפרנס התחס גו, וזה בטנע טהמר לאס גמן, וידעתס כי כ' כויא

טנתה יהודיה

פע' כ"א שנים, והם בגונו אחינו, שלח אצעע (ישע' נח ט), لكن שניהם שמות דבריהם הם, ולא מקורות, וכן ת"א במתוא דאחנא, ולא בר מיתוי אחנא (דו"ה): (ד) כת"א: ס) ובנהנומא א' ט', מה הוא המורים שיטין הרבה יש בו (פע' הרבה פירושים יש על מלת המורים) המורים סרבנום, המורים שוטין שכן בכרכבי הים קוינ לשוטין מורים, ויא' המורים שבמורים את טלטריות, המורים חזים (רטוי על לשונם חרש בחז שחותט לשונם) שנאמר וימצאו המורים בקשחת (ש"א ל"א ג'): ו) לא נוציא אלא טן הסלע שנאמר לי: (ז) ובכטילתא חרתה ד' דרישב' (בבשלה ד' ב"ז ע"ג) איתא פעמים, חד דעבר וחדר דהשתא, לא פ' סלה פעמים לטספער יטורי (צוווי באלו) שהבאה עתה שני פעמים (כט"ש רשות') כ"א לטספער סדרורי פעם שני (צוויתעס טאל) וטאמו כטו שחכה פעם ראשון כז' כהה בטגע שני (הכווה'ק): (ח) המליצה אשפי' רשות' קצחה הוא, והכ' קאטר לפי שבמכח ראיונה לא הויזיא אלא טיפין, לפי שלא צוה חוק'ה להקווין

סרבניא גמן ביפה הדין: י' וארים טשה ית ידה וטחה ית ביפה בחרטה פרטין זמגין ונקוק מיא סגיאי ושתי את בנטשפא ובעריהון: יב ונאמר יי' למשה ויאתון חוף ד' לא חטנתון בטימרי לקדשותי ליעני בני ישראל בבן לא תעלון ית גה'א הדין לא רעה ד'

רש'

המן הסלע הזה נוציא. לפי סלא כז מלפני ר'. הוא הטונה מכילין חוטו לפיה סלא סלא ויסב נו לפני העדרות (נכו): י' המן הסלע הזה. יש לנו בין סלעים כסנסתלק סבלול וסיו יטלהן האמנתם כי. הוא הסוד שרתו של נקדש חומליים לסס מה לסס מליהו מלע תולימו תריכתו על מי מריכה, מה דמעה מה מלך הו, ומה כחון כחון, מה מי מריכה, מדבר אין, וכחטס כחיב ויסעו מדבר טין, ומה גלה סירע כמן, פירס טס, טהמר לו הקב"ה להכות בדור, וכן דרך פרצאות הכרבב סוכות דנריו נמקום לחדר, ומפרץ נמקום להקר", וכן פ' געל גס למקלה וכחוב, רואה מי' לכbris צוירין סגן היה דעתה הו'ל (טכת פט ה) חטפה טמות יט' לו (לאר טיני) מדבר אין סנטקו עליו

מקורי רשות'

טס: (ח) תנומול מ' ט', תנומול ב' כ"ט לטי' לר' כי' טמעו, צו"ט חמוץ ט', הייכס לנמי נפתיקטו נמד'ר פ"ט ט' מדריס מגיס ילקוט טס: ט) טמות י"ז ו': י' עין רלה'ע תנומול מ' וכ' טס ועין ילקוט טס'ג': יא) עין לטס'י לטס' ג' י'ג: יב) לעיל' י'ה, כ"ב:

חצ'ים (רטוי על לשונם חרש בחז שחותט לשונם) שנאמר וימצאו המרים בקשחת (ש"א ל"א ג'): ו) לא נוציא אלא טן הסלע שנאמר לי: (ז) ובכטילתא חרתה ד' דרישב' (בבשלה ד' ב"ז ע"ג) איתא פעמים, חד דעבר וחדר דהשתא, לא פ' סלה פעמים לטספער יטורי (צוווי באלו) שהבאה עתה שני פעמים (כט"ש רשות') כ"א לטספער סדרורי פעם שני (צוויתעס טאל) וטאמו כטו שחכה פעם ראשון כז' כהה בטגע שני (הכווה'ק): (ח) המליצה אשפי' רשות' קצחה הוא, והכ' קאטר לפי שבמכח ראיונה לא הויזיא אלא טיפין, לפי שלא צוה חוק'ה להקווין

במדבר ב' ח' כת

**לְהַקְדִּישָׁנִי לְעֵינִי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְכָן
לֹא תְבִיאוּ אֶת־הַקְרָבָה הַזֹּה אֶל־
הָאָרֶץ אֲשֶׁר־גַּתְתִּי לְךָם: יְהִמְהָמִי
מִרְיבָּה אֲשֶׁר־רַבּוּ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אֲתָּה
יְהֹוָה וַיַּקְרַבֵּשׁ בָּם: סְמִיכָה יְדָךְ וַיַּשְׁלַח
מֹשֶׁה מִלְאָכִים מִקְדָּשׁ אֶל־מֶלֶךְ
אָדוֹם כִּי־אָמַר אֶתְּנֶה יִשְׂרָאֵל אֲתָּה
יְדַעַת אֶת פָּלִיְהַתְלָאָה אֲשֶׁר
מִצְאָתֵנוּ: טו וַיַּרְדֵּ אֶבְתִּינוּ מִצְרִים**

ריש'

השם על ידם (יג) : יג ויקdash בם . במשה מוזכר לעילו כתוב וכלהן : אהרן (נה) כתעם בקרובי מקדש (ויקרא י) , סגメント כל יראל לה חסך לעילו כתוב נ) (ט) [יב] : יד מקדש . שם סקום עיר , מפני קדש ברנע , כי אותו הוא דבר (ס) וכן איננו קדש ברנע , כי אביו הוא דבר (ס) וכן הבtów אומר יהיל ד' דבר קדש (תה' כת דברתנס אל הצלב וטהרתו מה מלע וכלהו מדבר העדרה ולחומליס מה מלע וכלהו מדבר ולחומע ולחינו לריך לפולמה מקיס דבשו טל מקוס ק"ז חנו יד) : לבן לא תביאו . בטזונת כמו לנו נטעתני בבית עלי טו) נטע בקפילה טלה ירכו בתפלת טל קר ס) : (יג) הימה מי מריבה . כס הנזכליס במקוס להל חת אלו רלו חלטני פרעס שמוסיען טל יראל לוכה נמייס טו) לך נלו כל הבן סיוד סיורה תפילוכו יז) : ויקדש בם . קמתו מטה ואחרן על ידים י). סכסקג'ה טועה דין במקודשי קוח ירחי ומתקדש על סכליות וכן חומר נולח חלטיים ממקודשיך יח) וכן קוח חומר בקדש יט) : (יד) אחיך ישראל . מה רלה להזכיר כלון חמות כ) חלה חמל לו חמים חנחנו כדי הזכרנס שנחלמר לו כי גור ישיה ווועך בא) ועל טניעו שיח חומו פלענו יה) : אתה ידעת את כל התלאה . לפיק פילץ חביבון קוקיז נעל חכינו וילך אל חרצ' מפני יעקב חמי מפני סכטל חוכם סטוטל עליקס וטיטלו על יעקב כב) : (טו) זירען לנו . סכלנו יהל אור

רשבין מה כתוב ע"ז : [יב] וכן תיוג'ע , וכן פ"י סלוי'ה הטעס ממוריים (רמן"ז) : (נו) עיין להوت מ"ב : (נה) וכן טיוג'ע : (ט) וכן דעת רס"ו ז"ל : (ס) טני קדש כי הלהת נמדר לין וסיג'ה נקלחת תמיד נטע קדש景德 , וטנית נמדר פלרגן , ולמען הגדלה מן העיר קדש כריסטון קוקיז נעל פוד'ה , מוקרי רשי'

לhalbוש אלא והברתס אל חסלע , כשראו שלא הוציאו אלא טפין , בסבוריים היו שלא היה אותו שננטטו עליו , ווהרגישו בעצטן שלא היה להם להבות אלא לרבר , והלכו ובדרו אל סלע אחר , וחשבו עליו שהוא אורח שננטטו ולא הוציא מביבין , אמרו שמא צריך הוא להבותו כבראשונה כשיצאו ישראל מטבחים שנאמר והכית בוצר , ונדרטן להט אותו סלע שננטטו עליו והכחיו פעם שנייה (חווקני) : (ט) וראיהם לרבר וישבע לבתי עברי (דבר' ד' כ"א) : (כא) כימ' ע"ז יג : כב) עיין כימ' ל"ז ו' נפי' רס"י . עיין קרני אור הערכה י"ב : י"ה) עיין ברטב"ן שתמה מדו' לא חוכר את שמו כמו שחוכר שם סיכון וועג , ואיתו תיטה , כי שמו ידוע כי חמלק האחרון לעשו שהיה בימי

אונקלום

וְנִשְׁבַּב בָּמֶצְרִים יִמְיֹם רַבִּים וַיַּרְא לְנוּ
מֶצְרִים וְאֲבָתֵינוּ: טז וַיַּצְעַק אֶל-
דָּדוֹה וַיִּשְׁמַע קָלָנוּ וַיִּשְׁלַח מֶלֶךְ
וַיַּצְאָנוּ מִמֶּצְרִים וְהַגָּה אֲנַחְנוּ בְּקָרְשָׁ
עִיר קָצָה גְּבוּלָה: יז נִעַבְדָּה-נִאָ
בָּאָרֶץ לֹא נִעַבְרָ בְּשָׂדָה וּבְכָרְסָ
לְרָא נִשְׁתַּחַת מֵבָאָר הַרְדֵּה הַמְּלֵךְ
בְּלָה לֹא נִפְתַּח יִמְין וַיִּשְׁמַאֲול עד
אֲשֶׁר-נִעַבְרָ גְּבוּלָה: יח וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים

אנן עזרא

ח) (סנ): הַתְלָאָה . פִּירְשְׁתֵּיו (סג) : מִן לְנוֹ
 מְצֻרִים וְלְאֶבֶותִינוּ . שְׁמַתוֹ (סכ*) , וְהַטָּעַם שְׁאַרְךָ
 זָמָן רַעֲתָם (סג) : מִן וַיִּשְׁלַח מֶלֶךְ . בְּמִשְׁטָטוֹ (סד)
 וּבֶן הַכְּתּוֹב אָוֹטֵר וּמֶלֶךְ פָּנֵיו הַשְׁוּעָם (ישעיה
 סג ט) וּרְבִים פִּירְשָׁוּהוּ עַל טְשָׁה (סה) כִּי מִצְאוֹ
 וַיֹּאמֶר חָנִי מֶלֶךְ ד' (חָנִי א יג) (כו) וְאֵין זֹאת
 דָּעַתִּי (סז) : יְזֵ בְּשָׂדָה וּבְכָרְם . שְׁלָא יִשְׁחִיתָוּ
 וְאִפְיָלוּ טֵי הַבָּרוֹת שְׁלָכָס (סח) לֹא גַּשְׁתָּה :
 דָּרְךָ הַמֶּלֶךָ גָּלֵךָ . אֶת הַדָּרְךָ יְשַׁהַטְלֵךָ הַוּלֵךָ
 בָּהּ , אוֹ פִּירְשֵׁוּ הַדָּרְךָ שִׁזְׁוָה הַמֶּלֶךָ שַׁהְוָא מֶלֶךָ

לנו מעט מעטן לטעול לך הילך: ולא נשתה מיה באר. מי בורות כהה ז"ל יג) כז)
הילך לך חמל מסה חע"פ שיס בידינו מן להחול ובחל לסתות לה נטפה ממנו הילך נקנכה
מכס הוכל ומיס להנחותכש. מכחן להקנסתי סלהע"פ שיס בידו להחול יקנה מן מהנוין כדי
להנות את הוואליו כח): **דרך המלך נליך וגוי**. הנו חומשיים حت' כהנתנו ולה יטו להנחות

קרני אור

מקורי רשי

אונקליס

לְקָדְמוֹתֶךָ : יט וְאַמְרֵךְ
לְהַבְנֵי יִשְׂרָאֵל בְּאֶרֶת
כְּבִישָׁא נִסְקָן וְאַם מִינִיךְ
גַּשְׁתִּי אָנָּא וּבְעִירִי וְאִיחָבְךָ
דְּמִיהוֹן לְחוֹדְךָ לִיתְ פְּתָגָנָם
דְּבִישָׁ בְּבָנָלִי אֲעַפֶּרֶת :
כְּ וְאַמְרֵךְ לֹא תַּעֲפֶר וְנִסְקָן
אָדוֹמָךְ אָה לְקָדְמוֹתֶךָ
בְּחִיל רַב וּבִידָא תְּקִיפָּא :
כָּא וּסְרִיב אָדוֹמָךְ שְׁבָקָ
יִתְ יִשְׂרָאֵל לְמַעֲבָרָ
בְּתִחְוֹמָה וּסְטָא יִשְׂרָאֵל
מְלֹאתָה : כְּכָבָד גִּנְעָלָיו מְרֻקָּם
וְאַתָּה בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כָּל
כְּגַשְׁתָּא לְהֹרְטָרָא :
כְּ וְאַמְרֵךְ יִלְמְשָׁה וְלֹאַתְּרֵן
בְּהֹרְטָרָא עַל תְּחֻום

ב'ז

וילכון נחכוֹל בט) : (ימ) פָּנִים בחרב יצא
לקראתך . חמס מרגלים בקול טוויליטס
חביביכס וחמלתס וכלעך אל כי ייסמע קולנו ל)
וחוני אה עלייכס כמלה טוויליטי אהבי וועל
חלבך מחייב לא) : (יט) רק אין דבר .
אין סוס דבל מווייך יד) : (כ) וביר חזקה .

בהת�חת זקנו וכידים ידי נטו לב) : (ככ) כל העדה . כלס " תלמידים וטומדים לכהנים להלן לג) טלה כי בבן חמד מהו מס סגנולה גוירה עלייה טכבר כלו מתי מרבך וחלו מהותן טכחו בבן חייס כלכט כיוס לד) : הר החר . כל על גבי כל כתפיהם קפן על גבי כתפם גדול וע) לד") וחנ"פ טכען כוילך לפניהם ומזווה חת הדרים טלה נסחיו

יְהָל אֹר

וכן פ"י שוחקווי : [יב] וברומבי"ן סקסטה פ"ז , כי טהור הגונכuis טהור יגיעה לו אום ריאוק : (טט) וכן פ"י רע"ס נתנו מטעןיו ונטה נטפס נס כלל פוי"צ : והחוקוני זרכ"מ והגדוי"ה : (ט) ולמה יקלנו געריס כלל : (טט) זיכנו עוד מהס , וכן פ"י קרמנכ"ן : (טט) וזה שכתב כלל העלה , וכ"פ רכ"ח :

מקורי רשי

רשיי „מי בורות היה צ”ל“ שהם סיב טכונסים ושיניע לו הפסד בשתי חמש, וזה לא יעשה לו, אבל מי באර מדוע לא ישתו? אלא כך אמר משה וכיו': יד) עניינו אין כאן שום מגלה פס"ז: לב) בריח' כ"ז, כ"ב מלך מגלה: לג) חכמיה רבר שהיה לנוק לך (שר"ל) והסבירו לנו מה פ"י אין דבר אשר נבקש בארץ רק לצור ברנלי, וטלת רק דבוקה עם ברנלי: טו) כל דבר גבוהה נקרא תפוח, ואונקלס תרגם „הר טורא“ דעתו שבלח הר הוא שם של התה והוא:

במדבר כ ח'ה

אֶלְזָם לֹא תַעֲבֵר בַּי פָנִיתְבָּחָר
אֵזָה לְקַרְאָתָה : יט וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּמַסְלָה נִעַלְתָּ וְאַם
מִמֵּה נִשְׁתַּחַת אָנִי וּמִקְנֵי וּנְתַתִּי
מִכְרָם רַק אַזְדָּבָר בְּרַגְלֵי אַעֲבָרָה
כ וַיֹּאמֶר לֹא תַעֲבֵר וַיֵּצֵא אֶלְזָם
לְקַרְאָתוֹ בְּעַם כְּבָד וּבִיד חַזְקָה
כ וַיֹּאמֶן אֶלְזָם נָתָן אֶת-יִשְׂרָאֵל
עַבְרָה בְּגַבְלָיו וַיַּטְבֵּל יִשְׂרָאֵל מִלְּיוֹ
פְּהַמִּישִׁישִׁילִישִׁכְשִׁחְזִיקִין כְּבָנִי סְעוֹמְקָדְשָׁ
וַיָּבֹא אֶת-יִשְׂרָאֵל פְּלִדְתָּעָדָה דָּר
הַהָּר : כב וַיֹּאמֶר יְהֹוָה אֶל-מֹשֶׁה

אבן עזרא

אדום נלך (סע) : יט במללה געלה . מה יזוקבש
שגעלה במללה (ע) ואם הוצרבנו לטים תمبرות
לנו , זה שעם מכרם כמו דמייהם (על) : וטעם
בני ישראל . כל העדה , בעבר שיצא אדום
להלחם שם הניד הכתוב שלא נפקד איש מבני
ישראל בראיות טויה אהות אל בה בהר (ימ) [ינו].

קרני אור

וכן פ"י שמווני : [יב] וסלימב"ן סקסט
כטו מעליו ונלט נלחם נס כלל
כלל : (עה) זיכרנו עוד מהס

מנחת יהודה

וְאֵל-אַהֲרֹן בֶּן-נָצְרֹן תִּתְהַרֵּךְ עַל-גִּבְעֹן
אֶרְזֵי-אֶדוֹם לֵאמֹר: כִּי אָסַף אַהֲרֹן
אֶל-עַמּוֹ פִּי לֹא יָבֹא אֶל-הָאָרֶץ
אֲשֶׁר נָתַתִּי לְבָנֵי יִשְׂרָאֵל עַל-אֲשֶׁר
מְרִיתֶם אֶת-פִּי לְמַיִּם מְרִיבָה: כִּי קָחָתָ
אֶת-אַהֲרֹן וְאֶת-אֶלְעֹזֶר בָּנוֹ וְתַעַלְתָּ
אֶת-סְתָר-הַהְרָה: כִּי-הִפְשִׁיט אֶת-אַהֲרֹן
אֶת-בְּנֵדֵרוֹ וְהִלְבִּשָּׂם אֶת-אֶלְעֹזֶר
בָּנוֹ וְאַהֲרֹן יִאֱסֹף וְמַת-שָׁם: כִּי-וַיַּעֲשֵׂ
מֹשֶׁה פָּאֵשֶׂר צוֹהֵר יְהוָה וַיַּעֲלוּ אֶל-

הַר הַרְאֵת לְעִנֵּי פָּרֶת הַעֲדָה : כה
מֹשֶׁה אֶת־בְּגָדָיו אֶת־אַהֲרֹן

אבן עזרא

בד יאפס אהרן. בטו וסות בהר (רבבי לב, ג) (ענ), שיתקן עצמו לטות ווועלה אל ההר (עד); מרימות. פירשתיו (עד) : למי מריביה. בטו בטוי טריביה שם הטעום (עד) או בעבור טוי מריביה (עד); בלו והפשט והלבשיהם. יוצאים לשניות פועליהם (עד); ווועם ואהרן יאפס. כי בעת שתפשות בנדיין טיד ימות (עד) : ויאפס אהרן אל עמי. פירשתיו (עד); סטלהה כתך נتون לבך מה זיין חי זחיי יננה גדולה הלביצהו וקפציטס מעליו לתפס נכנם להה מטה מולעת ונור דלוק חמל לו פיך וקמן. טלאס עיניך וועלס. מיד חמץ האסל מה חכלן חייך מא) מיטה שנתקווית טראבל קסה לו לא עככ מבע) :

יְהָל אֹר

(עג) טהינו גווי : (עד) שיתקן עטמו למשטה : (עת) למשטה (פ' י) : (עו) למל"ד במקוס כי"ת נMRIינח וכותם במקוס : (פז) ויריה הילמ"ד במקוס בעבור : (עה) בעור מAREN ובנגידיס, וכן כלנשות פנגדים וחלטער : (עת) וטהינו לטון גווי : (פ) (פ' כד) :

מנחת יהודה

טקורי רשות

(ה) תכומת ק' י"ד, תכומת נ' ל"ז, נמל"ר טס, טז) ובתנחותא א' י"ד, תנחותא ב' ל"ז, "לשכינה": ז') כי ילקוט טס: לו) חכומת מ' י"ל, נמל"ר פיעט ט"ז, כל לשון קיהה באדם הוא הטשכה בדברים, כטו ויקח ילקוט טס: לו) דס"ב, כ', ל"ז: לח) חכומת מ' י"ז, קרח (עלילתו א): י"ח) וכן פ"ר רע"ס, והפשתם בגדיים תכומת כ' מ' נמק"ר פיעט י"ט, פס"ז, ילקוט טס: לט) עיין חכומת מ' ובי' טס, נמל"ר טס, ילקוט טס. ועיין ילקוט מסע, טטלו': מ) תכומת ב' בסופה לפ' מקט ס"י ב': מא) דבריס, ל"כ, כ': טב) תכומת מ'

במדבר כא חקת

**בָּאֵי שְׂרָאֵל נֶרֶךְ הַאֲתָרִים וַיְלַחֵב
בַּיְשְׂרָאֵל וַיִּשְׁבֹּן מִמֶּנּוּ שְׁבִיָּה בְּ וַיִּדְרֹ
יִשְׂרָאֵל נֶדֶר לִיהְוָה וַיֹּאמֶר אֱמִינָתָנוּ
תַּתֵּן אֶת-הָעָם הַזֶּה בִּידֵי וְהַחֲרֵמָתִ
אֶת-עָרֵיהם: ג וַיִּשְׁמַע יְהֻוָּה בְּקוֹל
יִשְׂרָאֵל וַיִּתְּנֵן אֶת-הַכְּנָעָנִי וַיִּחַרְבֵּ
אֶתְהָם וְאֶת-עָרֵיהם וַיִּקְרַא שְׁם
הַמִּקְוָם חַרְמָה: פ דְּוַיְסַע וְמַהְרֵה הַהְרָ
נֶרֶךְ יִסְׁטוּף לְסֶבֶב אֶת-אֶרְץ אֲדֹם**

אבן עזרא

למות אהרן, כי הכתוב בספר מה שאירע בהר ההר קודם נסעם טשם, והעד ויישמע הכנעני טלק ערדר, ואחריו ויסעו טהר ההר, ואט תבקש טה שטעה הנה טפוריש (ט) : כי בא יישראל דרך האתרים. האתרים ויא כי האלך נטה, והטעם כנען כדי טיכו ישראל מצללים להקכ"ה כנען כלט כנענים בדים וכט חין כנענים רחו ישראל לכוטים כלוטי מלכים ולטונס לטון כנען חמור נטפל סתס צנומל חס נתון מתן לחט לטנס כס כידי ז) : דרך האתרים. לרן הנגב סהלו צה מרגלים ג) צנומל ויטלו בNEG ד). ל"ה לרן סחוריים דרך סטייר בגודל בגודל לפניות ז) צנומל לרן סלת ימים למור לסת מנותה ה) : וישב מטני שבוי. חיינה חלה שפה חמת ה) ו) : (ז) והחרמתה. מקרים סלט לגנות : (ג) ויחרם אתיהם. גליהג : ואות עריהם. חלמי גטו ו) : (ד) דרך ים סוף. כיוון

ידל אור

"ולרמח מלהנויות" סתום מלטן ויתרו, שטרנס ויחלון, וכן דעת קרל"ק צרטצי, ופי' צהלו ישראל דרך סהרגלים כלטו : (ז) האל"ף גוף :

מנחת יהודת

(ט) באור מלה טרכות, יסוד ותוכחה, וכן פ"י רשי"ז ו"ט שלהי חולין, טכות טרכות רDOI יתוכחה : ז) י"ט שפסוק והטן הפטוקים חסרי תיבח, וכן הפירוש ויישמע הכנעני טלק ערדר, וטלק יושב בארץ הנגב ונגו, וטצינו בטקסות אחר שנייהם בשכונה אחת וכחסטכה אחת, כדרכיב והעטלי, והכנעני ישב בעמק (לעיל ידר, כה) כי העטלי והכנעני שם לפניויהם (לעיל ידר טן) וירד העטלי והכנעני (שם שם טה) (זוקני) : ג) אין ספק שהעננים היו גראים למרחוק לוח אמר כי בא יישראל דרך האתרים, ר"ל שלא באו ביד רמה בטשטוף, כי אם בטל ונחשאי בדרך החרים והטרגולים שהלכין בהתגבורות לא דרך גברות ואדרנות לזה הוקשה לבו, ולא ירא אלהים ונלחם להם (סדרשי התורה להק' אנסלמה אשהרוק ז"ל) : ד) והוא הארון, ובפמ"ז "אמר הילך התיר שלמה" (פ"י שנתקלקי ענני כבוד ע"כ בא להלחות) ובמדרש אנרה, אמרו מות התיר חנורול שליהם (פ"י הוא אהרן) : ס) מדרכיב בלשון יחדיר, אבל בתרגום ירושלמי, תרגום "ושבא מנהק שביא רבא" וככתב הרה"ח ר"מ לנרא (פתחון הטולות) שצורך לתקן "שביא ריבא" כי הוא לא טוב דברי ז"ז ז"ז הו"ל, ועיין רטב"ז שט"י ע"ד הפשט ששבה מהם טעטם : ו) חרם. יבאנשים הוא מענין הריגת, ובפריט וטמא שנמצאה

אונקלוס

אֶת-אֵי יִשְׂרָאֵל אֶרְחָ
מְאַלְלָיָה וְאֶנְחָ קְרָבָא
בַּיְשְׂרָאֵל וְשָׁבָא מְנָה
שְׁבִיא: ז) וְקִים יִשְׂרָאֵל
קִים קָדָם יִי וְאָמֶר אָם
מִמְּסֶר הַמִּסְרֶר יִת עַמָּא
תְּדִין בִּידֵי וְאָגָמֶר יִת
קְרִיוּהָן: ז) וְקִבְּלִי יִי
צְלִוָּתָה דִּיְשְׂרָאֵל וְמִסְרֶר
יִת בְּנָעָנָה וְגַמְרֵר יִתְהָזֵן
וְיִת קְרִיוּהָן וְקָרָא שְׁמָא
דָּאָתָרָא חַרְמָא: ד וְגַטְלָוּ
מְהָרָ טוֹרָא אֶרְחָ יִמְאָ
דָּסּוֹפָטָא קָפָא יִת אֶרְעָא
דָּאָדוּם וְעַקְתָּ נְפָשָׁא

רישי

כסנא א) וממליך מלומס רלוונש מלודות ליטרול ח) מזומן כל עט לפולענות ב) : יושב הנגב. זה מלך סכלומר טמלך יוסט נחלן פגנוב ג). וטגה הַת לפסונו לדבר כלטן כנעמן כדי טיכו ישראל מצללים להקכ"ה למת כנענים בדים וכט חין כנענים רחו ישראל לכוטים כלוטי מלכים ולטונס לטון כנען חמור נטפל סתס צנומל ויטלו בNEG ד). ל"ה לרן סחוריים דרך סטייר בגודל בגודל לפניות ז) צנומל לרן סלת ימים למור לסת מנותה ה) : וישב מטני שבוי. חיינה חלה שפה חמת ה) ו) : (ז) והחרמתה. מקרים סלט לגנות : (ג) ויחרם אתיהם. גליהג : ואות עריהם. חלמי גטו ו) : (ד) דרך ים סוף. כיוון כירדן ימיה : (ט) מה שכתוב לי נלו ונו : (ז) ר"ל דרך כתמים מה כהן, ומרגלים הותק מכיין כתפה נומה להכמס, וזה השם סיירו להלמס فهو, וכן ת"מ

מקורי רישי

א) דב' מ' ו' ועינן טום סס ד"כ ויטמע תכומו מה י' יט חנומול ב' מ"ב תפנית ט' מ' פל"ה פ"י מי"ז חומטם סוטס פ"ה ספרי בטהו וטס פ"ט ירושלמי כוונת פ"ה כ"י ירושלמי וטס פ"ה פ"ט במד"ר פ' יט, כ' מדורות מגודס וטקט טפס"ז ועינן רט"י למפסק לג' מ"ז ב) תנומול מה סס תנומול כ' זס : ג) לטול י"ג, כ"ט ועינן לרמבי"ז מה טקעוו פ"ז וכטומס"מ מ"ס טגייל נוב במד"ר פ"ט כ' וטקט זס : ד) לעיל י"ג, כ"ב : ה) ורלא ספסוק וטזון כוית הלטיס וטס לפניכס (לטיל י' ל"ג) חנומול מה י' יט תנומול ב' מ"ב במד"ר פ"ט כ' סל"ע פ"ט מוספלה טוטס פ"ה וטקט זס : ו) וטקט תנומ"ז בטס מדרט ולט נטע למוץ מלוט כוין,

הארון, ובפמ"ז "אמר הילך התיר שלמה" (פ"י שנתקלקי ענני כבוד ע"כ בא להלחות) ובמדרש אנרה, אמרו מות התיר חנורול שליהם (פ"י הוא אהרן) : ס) מדרכיב בלשון יחדיר, אבל בתרגום ירושלמי, תרגום "ושבא מנהק שביא רבא" וככתב הרה"ח ר"מ לנרא (פתחון הטולות) שצורך לתקן "שביא ריבא" כי הוא לא טוב דברי ז"ז ז"ז הו"ל, ועיין רטב"ז שט"י ע"ד הפשט ששבה מהם טעטם : ו) חרם. יבאנשים הוא מענין הריגת, ובפריט וטמא שנמצאה

במדבר כא תקח

וְתַקְצֵר נִפְשָׁהָם בְּדֶרֶךְ: הַלִּידְבָּר
הָעַם בְּאֱלֹהִים וּבְמִשְׁתָּחָת לְמַה
הַעֲלִיתָנוּ מִצְרָיִם לְמֹות בְּמִדְבָּר
כִּי אֵין לְחַסְׁן וְאֵין מַיִם וְנִפְשַׁנוּ לְצָה
בְּלִחָם הַקְּלָקָל: וַיַּשְׁלַח יְהוָה בָּעֵם
אֶת הַנְּחַשִּׁים הַשְּׁרָפִים וַיַּנִּשְׁכוּ אֶת-

עוזרנו

יפונון, כי כן כתוב (יג): **ה הקקל**. כתו קל סמת הַסְּרִין וכהה טלייס מלחה זו מזו
הקל (יג) והטלה כפולה (יל) ורבים כתו הם: להחוליס לרך יס סוף. קו שדרך שמלו
וזו וישלח ונו' השרפאים. שם תאר הנחשים, גם כנראה עלייס גוילת מלגניזס שנגמר
ומסעו כמדבר לרך יס סוף (ז). וכחן מזו להחוליס (עיין פרשת פגחים) שבוט מטעות שנגמר
ובני יטהל נסעו מבהרות בני יען מוסלה בס מת הסין וכי במושלה מת והלך הכל ספר
מת אלה בס חזרו וטהלו טליו וכטפלו כהילו כו כפוייס. לו וכדוק במקנות וממליחס
שבוט מטעות מן מושלה על הכל היל (ז) ח): **לسبب את ארץ אדום.** סתום נתנס לטבוכ
ביהלו: ותקצר נפש העם בדרכ. בטולח שדרך טוקסם לאס (ח) המלו עכסי סיינו קלוביס
להכם להלץ וחנו חזליים להחולנו כך חזלו חוצינו ונסתכו טליתים וסמנא טה שעט לפיקד
קללה נפשם בעינוי הדיך ובlesson לטען. אנקלו"ר ט). ולמה יתכן לומר ותקל נפש
העט בדרכ נסיבות בדיך ולמה פירש בו במא קלה. סכ"מ טמלה קול נפש במקלה
מפולץ בס כמה קלה גנון ותקל נפש נס (ט) וכגון ותקל נפש במא בועל יטהל (י)
וכל דבל נפש על הדר נופל צו lessון קול נפש כלדס טטולח נח עליו וחין דעתו
לחכלה נקל הוטו בדבל וחין לו מקום בזון לטו נגול בס הוטו נעל. ובdbl האטליים
נופל צו lessון גודל שנדו לטו וכבול על הדר נפש גחלס כי יא) גדר
טלי (י) ויגהה כצחל תלודני (יב) כללו טל פירוטו כל lessון קול נפש בדבל lessון טהיין
יכל לסוגלו קו שין סדעת סוגלו: (ה) באלהים ובמשה. השוו עבד לקו (יג):
למה העליתנו. טניאס טויס: ונפשנו קצה. חף זה lessון קול נפש ומחרום: בלחם
הקלוקל. לפי סמן נבלט בחיבליים קלוחו קלוקל (ה) המלו עמיד סמן זה שיתפה במטינו
כלוס יס יולד חטא טמכנים וחינו מולייך יד): (ו) את הנחשים השרפאים. טורפים שת
ההדרם בחלם טינייס (יג): **וינשבו את העם.** יכח נחש טלקה על הויה דבב ויפלע

אור יהל

(יב) נמطا (נג מה מכ) : (יג) ונקלות כז מפני טהילתו קלה מלה מלה : (יד) וארצנו כלל, וכתב הגדיך טפ"ה

מקורי רשי

שנפטרו בהם חם הרתי נכווה: ז) עיין מקווי רשות, שם הבאתי הטקסטות שם יבואר שבע מסעות, ולכטה ב' יונ פ"ג פ"י רשות שטונה מסעות, וכ"ה (מכילתא בשלה פ"א ט', ויטע משה, ירושלמי טוטה פ"א ה"א, פ"ב, פ"ג) מ"ט, מקומם ב' מ"ד, נמל"ר פדרש אגדה פנחים) וחוץ לפנוי שכאן נקט מסעות, ושם החניות, לי שכע מסעות הם שמנת חניות, ועוד י"ל כי שם פונה תר החר עצם, ר"ל החניות, אבל כאן כבר חנו על החר, שכן לא טנאו רק שבע: ח) תלמיד שהדרך מכשלת את הכח (פ"ז) כי נלאו לשאת ולכבול עוד ינייעת וטורה הדרך: ט) אנקרופטלוד (עם עקלעת איהגען): י) כן פ"י רשות ז"ל (ובריה יא ח) לשון גודל, והביא ראייה פדרויל (נדיה טז א) עי"ש: י) וכן ה"א דטיכליה קליל, וכן טוב"ע לפי שהמן היה קל להטעיל קראתו כן דרך בזין: יכ) ושם שרף תאר על הנתשימים: פירטיק"א

מנחת יהודה

שנמצא בכם חם חרמי נבואה: ז) עין מקורי רשות, ששם
הבאתי המקוסות שם יבואר שבע מסעות, ולפיטה כי
ען פ"י רשות שטונה מסאות, וכ"ה (מכילה באלה פ"א
מ', וויפע טשה, ירושלמי סוטה פ"א ה"י יומא פ"א ה"א,
מדרש אנדרה פנהם) אחו בפני שכון נקט מסעות, ושם
החניות, ל' שבע מסעות הם שמונת חניות, ועוד י"ל
בי שם מונה תר החר עצם, ר"ל החניות, אבל כאן
בכדר חנו על החר, לבן לא פנאו רק שבע: ח) תלמיד
שתדרך מכשולת את הכהן (פס"ז) כי גלאו לשאת ולסבוי
אייהן: י) כן פ"י רשות ז"ל (וכരית יא ח) לשון גודל, וו
דטיכליה קליל, וכן טוב"ע לפ"י שהמן היה כל להעתכל

העם וימת עמרב מישראל: ניבא
העם אל-משה ויאמרו חטאנו כיר-
דברנו ביהוה וברך התפלל אל-
יהוה ויסר מעליינו את-הפתש
ויתפלל משה בעד העם: ח ויאמר
יהוה אל-משה עשה לך שرف
ושים אותו על-נס והיה כל-הנשׁור
וראה אותו ותיר: ט ויעש משה נחש

אָמֵן עֹרֶך

ידרך דרש אם ישך הנחש בלא לחש, ואין
יתרונו לבעל הלשון (קהלת יא) והם שלחו
לשלוונם לנשוך בן שולח בחם (טו): ח עשה
על נס. כدمات נחש שرف טנחתבי בן כתוב (טו):
השתבשו ואטרו כי זאת הצורה לקבל כח
עליוונים (יו) וחיללה חילילה, כי הדבר נעשה
בצוויו השם. ואין לנו לחפש לטה צורת נחש (ימ)
וזאם לא בן, יראנו הייש עז שיטתיק הטעים המדרים,
אפילו הדבש לא ימתיקם, וטה טעם לשום דבלת
תאנים על השחין (יט) ואין בתולדת הדבלה

ג'זוק ב') ומתקונכה וסגולך טו) הלא סנכיצת הגנץ ממלכת לסתות נחלמל כהן וכחצ'ה
חווטו לריחס צעטמוך. ובנכיצת הגנץ נחלמל ולכיז'ו וסיג'ו. אום נסיך הגנץ הלא חיס' וככיז'ט
ונגו' סלא' כי' ממלל נזוק הגנץ לטרפהות הלא'ל מביט' דו' בכוונכה טו) וחמללו רצומיטו בא'
אcli נחס' ממית' לו' מהיחס הלא' דזמן זקי'ו ישלחן מסתכלין כלפי' מעלה' ומטענדין הלא'
לבס' להוביס' זבזמים זיו' מתלפחים וארס' להו' זיו' נמווקיס' (כ'ח' ניזוקיס') : (ט) נחש'
ג'חשת'. לא' נחלמל לו' לטענותו טל' נחשת' הלא' חמל' מסק' פקבי' קולמו נחס' וארלי'

יהל אור

כפועג כפולה : (טו) עיין (תגמום ג' יט, תגמום ב' כ' סדריון : (יז) פ"י כ' זות כלולות נעותה כמכמה מה, samo"ר פ"ג יב, נמד"ל פ' יט ב') ועיין רב"ז ז"ל: פליזנה לשות ידועות להיות תכשוכים: (יח) מפני (טו) וינס מס' נמס' נמס' (פ' ט) וימכלכו כ"ג מס' ג'ה' סדרית דוקה גורה נמס': (יב) כיקע' (נמ

מנחת יהודה

(ס"י) דגשיכת כלב ורואה אותו בראייה בעלמא נרפא, אבל מנגשיכת נחש היה צרייך שהחבטה היא יותר בהשנתה טהraiיה, לפיכך בתיב כאן וראת אצל כל חנשוך, ובנגשיכת נחש כתיב נhbais.

אונקלום

עַמְּךָ פָּנֵי מִשְׁרָאֵל: וְנִאֵתָא
עַמְּךָ לְמֹשֶׁה וַיֹּאמֶר
חֲבֹנָא אָרִי אֲתָר עַמְּנָא
קָדָם יְיָ וְעַמְּךָ נִצְׁיָּנָא
צְפַנְּיָ קָדָם יְיָ וַיֹּעֶדֶй מִנְנָא
יִתְחַנֵּא וַצְּלִי מֹשֶׁה עַל
עַמְּךָ: חָנָכָר יְיָ לְמֹשֶׁה
עַבְדָּךְ קָלְיא וְשֻׁנוּ יִתְהַ
עַל אֶת נִיחַי כָּל דִּינְכִּית
וַיִּחְזֹּן יִתְהַ וַיִּתְקַיֵּם:
סַעַד וְעַבְדָּ מֹשֶׁה חָנָא
דְּנַחְשָׂא וְשַׁנְיָה עַל אֶת
וְהַוָּה פֶּרֶד גִּבְעִית חָנָא

ד

ממוליאי דבל. יכו נחן בכל האמצעים נטעמים
לו טעם חמד (טעם עפל) ויפרע מכפי
טובך סדרך חמד מסקנה להסכמה
מטעמיםתו: (ז) ויתפלל משה. מכך
למי סמברטיס ממנו מחילה שלו יהו האזר
מלמהולתו: (ח) על נם. על כלונס זקளין
פילק"ה כלע"ז יג) וכן כנש על הגבטה יז).
חריס נמי ייח) שלו נם יט) ולפי טהור
גכו לחות ולחיה קורחו נס יג): כל
הגושך. האפלו כלב הוא חמוץ נזקו שיט

במדבר כא הכת

**נָחַשְׁתָ וַיִּשְׂמַחֵהוּ עַל־הַגֶּסֶם וְהַיְה אֹםֶר
בְּשַׁךְ הַבְּחַשֵּׁשׁ אֶת־אִישׁ וְהַבִּיט אֶל־
נְחַשְׁתָ הַבְּחַשְׁשָׁת וְחַרְבָּה: שְׁשִׁי וַיַּסְעֻוּ בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל וַיְחַנְנוּ בְּאָבָת: יְאֵן וַיַּסְעֻוּ
מְאָבָת וַיְחַנְנוּ בְּעֵיִם הַעֲבָרִים
בְמִדְבָּר אֲשֶׁר עַל־פְנֵי מוֹאָב
מִפְנִית הַשְׁמָשׁ: יְבָמָשָׂם נִסְעֻוּ
וַיְחַנְנוּ בְּנַחַל זָרֶד: יְגָמָשָׂם נִסְעֻוּ וַיְחַנְנוּ מַעַבְרָר אַרְנוֹן
אֲשֶׁר בְמִדְבָּר הַיִצְאָה מִגְּבָּל הַאֲמָרִי כִּי אַרְנוֹן**

ריש'

אבן עוזרא

להטיר השחין (כ), והאמת כי נשנהה סטנו חענכו כל נמושת לeson נופל על לeson ח' (בב): דעת עליו (כל): י ויסעו בני ישראל. מארץ (יח) בעי העברים. לנו ידעתי למה אדום כי בן כתוב לשבוב (פ' ד) (ככ) ואחריות נבולה פונון, וטפונון נטע אל אוביות (כג) כי בן כתוב (כל): יב ויחנו בנחל זרד. בטקום אחר יקרא דיבון נר (כח): יג כי ארנון גבול מואב. מלפון יעס כג) ויעש צרד כר) : העברים.

דרך מעגלי העכרים צס חט כל נטו חל ארץ כגען טהור מפסיק בין הרץ מוחב להרץ למורי יע) : על פנוי מואב טמורח המשמש. צמולחה כל הרץ מוחב כ) : (יג) מגבול האמור. תחוט סוף מלך כל הס (כח) וכן גבול מוחב בה). lessון קלה וכוף : מעבר ארנון. קיימו הרץ מוחב כל דרום ומולחה ככ) עד שכחו מעגלי סטני להלון כטוך הרץ למורי כל פונה כל הרץ מוחב : היוצא מגבול האמור. רלוטה يولיה מגובל ההורלי וכיום כל ההורליים וככמת מגובל מוחב עד הלון קשו מגובל מוחב ככ) וקס חנו יטראל כל) וללא כלו לנגול מוחב (כי הלון גבול מוחב כה) וקס לנו lessון יהל אור

כח) : (כ) ומגען פוד לנטויף נטהון : (כל) ולכך כי המניין הזה גם כתור גם להטיר הגז מושם כמיוק ולרטחות ההולי נמליה : (כח) לסבוכ מה הרץ מוחב lessoon נטהון נטהון : (כח) ופקחוב נטהון הוציאים כלן : (כל) (למפה נג, מה מאן) : (כח) (פס פס מה) :

מקורי. רישי'

מנחת יהודה

הביבט) : ח) רטיין ברטביין וברבי"ח, מה שביארו בזה, יוטלמי ר"ס פ"ג ס"ט ילקוט סס מדרת מגדים פס"ג : כי הוא טרכי התרבות של כל טשיה נס בתק"ס, חסיר כב) ירושלמי ר"ס סס, מזרת מגדים : (כח) סמות ל"ח ב' ; הנזק במוני ותרפא וחולי כביהיליא : ימ) להבנת ותבורה כד) טני"י כ"ח י"ז, וטינן רט"י למט ל"ג מ"ד : החוץ יש לדעת, כי עיי העכרים ת"א סניית עבראי, וכן ת"י, וטפטו דרך טבער העברים, וכן ת"י טבער סקטש (ש"א יג כב) מנויות סקטש וכטבו שטוי רט"י שם, וא"כ עיי העברים פיריחסו דרך טבער העברים, להוא אמר לא דעתן: לטה נקרה שטס עיים, שהו לא לשון הורב, טנורת עיים, שהם המנורות שסתאותין ונורפין בחום אפר הכירות, ומון ויעה ברד דישע"י (כח ז) כטפורש שם, ושיטת רט"י ז"ל scal התיבות שיש בחום טאותיות הנחות אינס פעריק הייסוד לבן הטענו בטענו, אעט"י שהם שווים בעיקר טטרונם בעיקר יסודים וככלה יעה, ויעים, ואבל ותאים אין בעיקר יסודים כ"א העי"ן למיז (רוח"ה) : יט) שמא בך היה קדב שנלחם סיחון בסלך כו庵 הראשון, אבל כטנחים עמו לקח את כל ארציו פידי סהר נבו עד ארנון (וחקתי) : כ) וגה הלא כל דרכו של אروس ושל טואב פדר שבאי לעי הכהרים בטורחה של טואב : כל) פ"י גובל שלתם, וכן ביוארו כדרו"ל (כ"ב נג א) שחי שרות וכבר אחדר בכם, וכן (ב"ט קי א) "אלין העומד על חמיצר" וט"י גטול : כ) כי לא ניתן להם רשות לעבר דרך עריו כ"א בגבiloו : כנ) ארנון הוא שם הנהר : כד) וישראל חנו מעבר הנהר לצר ארץ סיחון : כה) כי הגדר מפסיק בין

שנוי

גָּבוֹל מִזְאֵב בֵּין מוֹאֵב וּבֵין הַאֲמֹרִי:
יד עַל־יְהוָן יֹאמֶר בְּסֶפֶר מַלחֲמָת
יְהוָה אֱתָה־וְהַב בְּסֻופה וְאַתָּה
הַנְּחָלִים אַרְנוֹן: טו יָשַׁד הַנְּחָלִים

אבן עוזרא

היה בתחלת (כו) : יד בספר מלחת ד'. ספר היה בפני עצמו, ישם בהובט תלחות ד', בעבור ירואי (כו) (ה) ייתכן שהיה טימות אבראה כי ספרים רבים אבדו, אין נמצאים אצלינו ברכבי נתנו יעדיו ודבריו היטויים לטלבי ישראל, שירות טלה ומישלי (כט) : את וחב בסופה. תלחות היו ביטים הקדומות בטקנות הנוכרים (כט) (ה) : ישם והב איננו לשון הקודש, בין ופסי (לטעה ינ' טו) ושתי (אסתר א ט) ויזהא (שם ט ו) גם ישני (הה"א ו גנ') או צי' ישני הייזו לחבר (ג) (ו) וכל זה לטה ישלא נטצא וי"ז שרש בראש הטלה, רק מלה וי העמודים (שמות כו י), רק תמצא תחת יונ"ד בטו ולד (ש"ב ו כנ) (לט) ופירוט המתרגנס ארמי ידוע (לט): טו ואشد הנחלים. י"א שהוא בלשון ארטיה (גנ)

וכרכה נשים כיס סוף (ה) : ואת הנחלים נשים נדוליס. ומה כס נשים : (טו) ואشد

קרני אור

פיגנו במס שכתב חומר יופכ שאגב, ועין כתוס"א סכתה תלחות מלך ערל כס ל' מלכות בכם מקומות : (ר) שגנון שלין וכדעת רוחב"ע ספר מפני עמו, מכל ספר טום כלן, כוות רס"י ורטנ"ס, כס קפואת כמו ספרו לו ספריס, וווע נקלעו ב' כס פלייס מפני טכס קולליים טועל וביליס לו ספイラט לביריס (עד"ל) למ' יתכן רק' לי' כמו ספרו דביריס, ה' מפני לחומו "מלחות ר" וסרי ומלקה צירית וכאנקס למ' מהן מס למ' יסיך וכד' כס ספר, נ' קמלות קקות ל' ובס פומפ וגוו', ומ' כס ספר, נ' קמלות קפות למ' כס כתוב על ספר גלטן למ' יתכן נספער קפות למ' כס כתוב על ספר גלטן כמנמר סנסוג ה' נספער קטומיס. ג' קמלמות ס' גמלת עקרו צו יסראל מפני מות כס : (כט) וכשה כס מוקס : (ג) וכי השם שני : (לה) מן ייל', וכן וככ מין יסכ, וכן פ"י רס"י ובררכ"ס : (לט) שחרגס קרבנן לי מדן ה' טעל ימג לסופ', ונגרון דיא טל נה' מרגון : (לט) וחרגס טל שפ' ה' זט, וכן ח' טל דס שפ' (ויקרא יי' 2) דמל טז, וכן פ"י קרבנן יטרכ' כפ' נה' מרגון, ונקה צו לפ' :

מנחת יהודה

שני הנבולים, כי מתחלה היה כל הארץ למלך מוֹאֵב משני צדי הנהר וסיחן לחה כל מה שהיה למלך מוֹאֵב, לאצד ארנון, ועליו נאמר והוא נלחם כמלך מוֹאֵב הראשון ויקח את כל ארצו מידו עד ארנון, והנה היה ארנון בכלל טואב, בין האטורי : (כו) שההדרו ישראל עליהם בשבי הנבולים : (כו) שם היה כבוד שמות הנבולים שהלכו, ואיתם טהף שנאפרו לבלי החננות בהם : (כה) וראתו שהיא מלאה אחת אַתְּתָה : (כט) והוא יושב גמלת וגב הייא תפורה יוד השראש : (ט) פ"י את אשר נתן להם : (ט) וכת"א :

בג

אונקלוס

דנפק מתחום אמראה
 ארוי ארנון תחום מוֹאֵב
 בין מוֹאֵב ובין אמראה
 ד' על פ' יתאמר בספר
 קרבין דעבד יי' על ימא
 דסוף ונברן דעל נחלי
 ארנון : טו ישפוק נחלי

רישוי

רשות לנכון חלוס וח' על פי צלע פירסה מסה פירסה יפה (כט) כמו חלמל ישמה וגס אל מלך מוחב צלם ולג' ג'בב (בג) מסה רמוש כלכל טז ל' גני עטו קויסניש כטהיר והמושניש קויסניש געל (בג) מה חלו נטנוס לעטול בתוך חלוס חלה הקיפוס בכינ' חף מוחב כן : (יד) על בן יאמר. על חניכ' זו (כו) וניסס בגעטו כה' חמל כספל מלחות ר' (כו) כספליס כסיס נינזו להנטיעו יספלו ל' וט' וג' : את וער כן יחלמל מן יעד סוקה כלומל ל' ח' חמל יכ' נס (ג) וכיו' יסוד וער כן יחלמל מן יכ' וט' (ג) וכיו' יסוד

יהל אור

(כו) ולקחו מותו מייזו, וקוטרה לישלון : (כו) כענור יברחל סאס ירייזו, וכן פ"י קרמגמן, ספר נפני ענמו פיה, ויתכן בגוף הרכז נרשות כל המסתות, ועל סדרן הוא סרו כל הטעימות הנפלות גטינ', ועין קריי הור : (כה) דרכו נתן עין (דכ"ה כת' כת' דכ"ג, ט, כט) ועדו, עין (דכ"ב יב' טו, כס יג, ככ) ודרכי חיים נזכר פעמים לרבה במלאcis וכל'ה, וסדרות טלה ומשלו עין (מ"ה, ה, יג) וה' הכתוב מני' עדות ממנו על נכו' מוחב צלה עקרו צו יסראל מפני מות כס : (כט) וכשה כס מוקס : (ג) וכי השם שני : (לה) מן ייל', וכן וככ מין יסכ, וכן פ"י רס"י ובררכ"ס : (לט) שחרגס קרבנן לי מדן ה' טעל ימג לסופ', ונגרון דיא טל נה' מרגון : (לט) וחרגס טל שפ' ה' זט, וכן ח' טל דס שפ' (ויקרא יי' 2) דמל טז, וכן פ"י קרבנן יטרכ' כפ' נה' מרגון, ונקה צו לפ' :

מקורי רש"

(כו) טופ' יי' יי' יי' צו (דכ"י) ב' כ"ט :

משני צדי הנהר וסיחן לחה כל מה שהיה למלך מוֹאֵב, לאצד ארנון, ועליו נאמר והוא נלחם כמלך מוֹאֵב הראשון ויקח את כל ארצו מידו עד ארנון, והנה היה ארנון בכלל טואב, בין האטורי : (כו) שההדרו ישראל עליהם בשבי הנבולים : (כו) שם היה כבוד שמות הנבולים שהלכו, ואיתם טהף שנאפרו לבלי החננות בהם : (כה) וראתו שהיא מלאה אחת אַתְּתָה : (כט) והוא יושב גמלת וגב הייא תפורה יוד השראש : (ט) פ"י את אשר נתן להם : (ט) וכת"א :

במדבר כא חקת

דְּמַרְבָּרִין לְקַבֵּל יְמִית
וּמְסֻתְּמִיד לְתַחֲום מֹאָכֶב
טו וּמְפַטֵּן אֲתִיהִיבָת לְהֹן
בִּירָא הִיא בִּירָא דִי אָמַר
יְהִי לְמִשְׁהָ בְּנוֹשׁ יְתַעַמֵּא
וְאִתְּהַבּ לְהֹן מִיאָ: יְהִי בְּכוֹנָה
שְׁבָח יְשָׁרָאֵל יְתַעַמֵּא
תְּשִׁבְחַתָּא הַדָּא סְקִי
בִּירָא שְׁבָחוּ לְהָ: יְהִי בִּירָא
לְחַפְרוֹתָה בְּבָרְבִּיא בְּרוֹתָה

ר' שמי

כמיון קרטוט וסדריס נג') בולען לחוץ כיון סבוזו ישלהל לטענור כודעועה היל כל חי' כספח קיזלחת לכהnil פני גברתך ונתקלב ליד היל כל מוחב וככינכו חותן כסדים לתוך חותן נקעים וקרגוס בט'). וזו חסר נטה לסבת על שהיל נטה מקומו ונתקלב ליד מוחב ונדק צו זהו ונשתן לנבול מוחב ליד (ט' חי' חי'נו). (וועברו ישלהל על כסדים ולע' ידעו הניסים מהלו הלאה על ידי הינהל הנכסים לנטס) :

(ט') ומשם בארה. מס' נג' כהן זילר חמל היל הינהל רקב'ש מי מודיע לבני הניסים הכללו (חמל הומל נתת פה לטעוק הודיעע להמו) להיל שטברו חזלו כסדים למקומות והינהל ידה לתוך השגה וגעלה מקס דס כסדרוניים זולעות וחיברים ומוליכתן סביג'ה שאמנה וישראל לרוז' ואומרו סילב לא) ל): (ז') עלי באר. מתחן השגה וגעלה מה שחת מעליה ומפני זינהל הינהל קודיעה לפס שגמל ומקס ביהלה וכי מקס סיטה וגעלה מתחלת הילכטיס טנה סיטה עמקס הלאה טירדה לפרמס התי הניסים וכן חזלו ישיר ישלהל הסילב גוזמת נחלקה בסוקה הילכטיס והינהל נתנה לפס מתחלת הילכטיס מה להה לאכטב כהן חלהה הניגין וזה גדרס למעליה קימנו לא) לא): (יח') באר חפרזה. זהט

יהל אור

המדרון, ודוגמה לו כלISON הראמי: (לד) *ההצמיה* (לכרי' ב' ייח): (לו) וכנה יסרהן הלאו סנייב מרכז
הCESS הות העיר ססמה ולכ, כסופה וכטערה, והות מוחך ולא ראי עכוור כנדולו, ולזע גמר נלק וגומ
כההליים הדר לחרנוון, וכן פיי הרטנ"ס, לפי הפסטה יוסב ממולי (למטה כב ה): (לו) וכוונ גמלצר,
כל הלו שמות מקומות טל נסיעת והניזה: (לה) כמו וכמו שיהם חחיז (פ' ים) וממלצר מתנה:
בקתוג, מהה עוכבר היוס הות גבול מוחך הות ער (לה) עיין מנחת יהודא (חות מה): (לע) יזכיר פלמי

מקורי רשי

את לבה. ולבוניות הגדות מושגנה בוגרנוותה;

ביהם :
וינהנות

אנחת יהודת

(ב) וכן אשרות הפטנה (דברים כ יז) והוא מדרון ההר, נקרא בן, לפי שתם הירדים על ההר או הפטנה, נשפבים למטה דרך המדרון: (ג) ובילוקוט השטס"ד "ושינויים": (ד) שאותו הר נשען אל נבול מואב: (ה) ויהיה שם שם בארה, משם בא שפך דם זורעותיהם ואכזריות אל הבאר אשר אסר ד' למטה, אסוף את העם ואתנה להפ מים: (ו) שירבה לחרבם אם הנזום ישמשה

**תְּפִרְוָה שְׁרִים כָּלֹוֶה נְדִיבֵי הַעַם
בְּמַחְקָק בְּמִשְׁעַנְתָּם וּמִפְּדָבָר
מִתְּגָנָה : ט וּמִמְּתָגָנָה נְחִילִיאָל
וּמִנְּחִילִיאָל בְּמוֹתָה : כ וּמִבְּמוֹתָה הַגִּיא
אֲשֶׁר בְּשִׁדָּה מֹאָב רָאשׁ הַפְּסָנָה**

אנַ שׂוֹרָא

איך עלתה (מ) : י' ברוח נדריבי העם . כפלו
כמשפט : במשפט . על ידי מהוקקים (מג) ,
במו לבי לחוקקי ישראל (שופ' ה ט) (מג) ,
וזו הבאר הייתה בדבר רחוק מהיישוב , וטזה
הדבר נטו אל טנה (מכ') ומשם אל
נחליאל (מן) , ודע כי אשד הנחלים ותדבר
הנקרא באר , וטנה ונחליאל כולם מקומות (מן')
ויש להם שם כלל , והוא עלטן דבלתייה ,
כי בן כתוב בפרשת אלה מסע' (מד) [ז] או
אללה שנות סקמות עברו עליהם בטע אחר (מה)
והרי העברים לפני נבו , הוא הבמות והניא
אשר בשירה טואב (מו) והעד שאטר הכתוב ,
כי מהニア נטו אל ערבות טואב , מעבר לירדן
ירחו (מו) , וכתוב כי מהר העברים נטו אל
ערבות טואב על ירדן יrho (מג) , ועוד (מג)
ובטkom אחר , עלה אל הר העברים זהה הר
לך ו) (נכ) ושם כתוב , ויעל משה מערבות טואב

אונקלום

רִישֵׁי עַמָּא סְפִירָה
בְּחֶטְרִיהּוֹן וּסְמִדְבָּרָא
אֲתִי תִּבְתַּל הָנוֹן:
בְּסָמְדָא תִּהְיבַּת לְהָנוֹן
נְחַתָּא עַמְהָנוֹן לְנְחַלְיאָ
וּמְנְחַלְיאָ בְּלִקְאָה עַמְהָנוֹן
לְרִמְמָא: כְּ וּמְרִמְמָא
לְחִילְיאָ דִּי בְּחַקְלִי כּוֹאָב

۹۷۸

קיים כבחל הצל מפלות טריס נסח וקהלן :
במושענותם . (גמטה . לו) : ומדבר . נטה
לפס (ה) : (יט) ומתחנה נחליאל .
כתרגומו (ט)-(כ) ומבמותה הניא אישר בשדה
טוואב . כי סס מת מצה (ה) ופס גטלה
כבחל (ה) ד"ה כrho כליך נדייבי כגעס כל ישיה ונטיה
כשוו מוניס גטלה מקלו ומושך היל דגלו ומחנכו
ומי כבחל כמסכין דרכו חוטו סימן וכלהין לפני
חכיות כל שבעת ושבועת (ה) לב) : במתפרק .
על פי מצה טנקלה מחוקק סגאלר כי סס
חלהט מחוקק ספוז (ג). ולמה לא נוכל
מצה בטילס זו לד) לפי טלקט על ידי כבחל
ונשב בניא טול בית פעור , עת שהתחנתי (ג)
גבו (דברי לב טט) גם ויקבור אותו בניא (שם
יהל אור

זהל א/or

הנ"ס שנותן לנו מיש כו"ה הנקודות : (מ) **הכתוב** סכוכו ומי פוי"ז לחייב כי מלת סבוכו חיינו בס פל יפה, הפלות כרואה : (מג) מל ידי אנשיים מהוקקים, סיכוך סוף קנוו : (נו) ונסת יט שות פיר עלמן במלון וליינו בס כל' שmockeיס נו, וצמ' המ"ב, מ"י מהוקק, וכואל מרע"ה : (מכ) ופי' נרד"ק בס, גדויל יטלהל, וכקרלו הנדולים הוקקים, שטימין החקois צעס : (מכ') כמו הכתוב וממדבר מתחנה, כלומר ממדבר נגדו' שכיתה בס כלר נסעו חל מתחנה : (מנ) וימפל נהס למ"ד השמות המ邹ת נמקום היל : (מנ') וזה שמות מקומות : (מד) למטה (לג מו) "וישעו מדיבון נד (שוויה נחל זרף) ויחנו בעלמון דבלתיהם", וכלהן יהשוע מספנות הרבעה מנהל זדר (זהנה לייבון נד) אשר שגהלים, מדבר, מתחנה, ונחליהם, ויכaller בה' זיל שכאס מלמן דבלתיהם, הו' בס כלל הכל הילו הנקומות : (מג) כתומות גורם "במסע חזロン", וככ"ז גורם "במסע חמץ" וכ"ה נרד"ק וגס' המ"ב ולמה כויה כינוים הנטה, רק ענרו עלייתם וע"כ לא הוציא כפ' מפשיע כ"ה עלמן דבלתיהם, שכאול מקום חמניה : (מו) מה שכתוב (למטה לג מו) "ויחנו בהרי העכרים לפני נכו", הו' מה שכתוב כלן "ומכמתות כגויה האב בטה מוחב" : (מו) שכתוב ימולר (למטה כב ח) "וישעו בני ישראל (פי' מכנייה) ויחנו בערבות מוחב מעבר לירדן יריזו" : (מג) למטה (לג מה) כתוב "וישעו מהרי הפלדים ויחנו בערבות מוחב פל יד ירדן יריזו" מוז גראה, כי הבמות והנימ הס גרי העכרים : (מע) יכilm ועד רמי' : (ג) **בדברים** (ג כת) : (נו) ואנו הכל בעכרים כו"

מנחת יהודה

זקורי רשי

ב' סס נמל"י סס מדרש לוגיס ילקוט סס : לב) מקומולן
שהמתנה הוצאה להוציא להם מים נתנה להם מתרנן, וכן
ח"א : (ט) שתרכנס, ימדאתיהיבת להונן, נחתה עטהון לנטחליין
תכל"ו : לא) דבריס ל"ג כ"ה : לד) חניטימן מ' סס מקומולן
ס' סס נמל"ז פ"ט כ"ז ילקוט תפ"ד מדרש מגוס :
לנהלים ומנהלייא פלקא עטחן לרמתא, פ"ז, מנהלים עלתה
עלחם לדרום גם עלי במוות : ט) דברתיב ויקבור אותו בנייא בארץ
מל) וא"כ לרעתו ולאין זו באירה של טריים בדברי רוז"ל, אלא באר שיצא פ"ט משה כמי הנבורה שלא שאלו ישראל אלא
ברצון השם יה' היה, שאמר לטשה, אסוף את העם ואחנה להם מים, כנו שכח ברםב"ז ז"ל, וכשתה טשה בטה, וח"ינו
דברתיב וטמתנה ונגר, וטבות הגיא והעלא, כי שם בטה כתנת טשה שם (חוכרוּן) : טכ) עיין פ"ז רשות' (תה' עח טז) שם
תביבא

במדבר כא חקיקת

ונש��פה על פנוי היישימון: פ' שביעי א' פ' ב' בית ישימון: רביעי כהן מחברין כא וישלח ישראל מלכים אל-סידון מלך דאמר לאמיר: כב עברה הארץ לא נפתח בשדה ובברם לא נשתחמי בא ריברכם המלך נלה עד אשר נ עבר בבליה: כג ולא שבך סיחונית ישראל ל מעבר תחומה: כג ולא שבך סיחונית ישראל ל מעבר בתרחומה וכינש סיחונית כל עמה ונפק לקדמות יישראל? מדבר ואהא? ית' ית' זאניהם קרבא עמו ניצא לקראות יישראל ריש"

אבן עוזרא

אל הר נבו (שם לד א) (נכ), והנה הניא הוא ראש החטנה (ג) ושם מטה טsha, ואין ציריך כל סקנ"ה. מסל מלך טכו מומין חוטו להיליבו אחר מיטה (נד): ב' ונש��פה. לשון נקבה על הניא (נכ): היישימון. מקים שטחה, ועוד, ובתחו יכל ושימון (דבר' לב ז), וכן התעו בדבר בישימון דרך (תה' קו ד) (נו): ריש רמתה: פסגה. ל' גוכה וכן פסנו הולמנותיה לה) בגביכו הולמנותיה: ונש��פה.

הוּתָה פסגה על פנוי המקום זצמו ישימון וסוח ל' מדבר הנחל על פנוי קיסימון שנגינה מג) בימה כל טכירה ונתומד על קיסימון מבעט ורואה כמין כנרה כיס מה) וריהם הנחל. כך דרכ רבי תינומוח לו: (כה) וישלח ישראל טלבים. ומקומות חמל טולח כלילות במאה שנחמל וחסלה מלחכים ממבדל קדשות לו) וכן ויטלה מטה מלחכים מקדש אל מלך חזושים לה). וביפתח כוֹה חומל ויטלה יטחן מלחכים אל מלך חזושים לט) וגוי הכתובים הכללו ליכים זה זה. זה נועל זה פותח טמבה כוֹה יטחן ויטחן כס מטה לומד לך טנאייה הדור וזה הכל פטור. כי לנאה סוח הכל: (ככ) עברה הארץ. הטע' פ' סלה נלטו לפתח להס כסלים בקשו מים סלוס מא): (נכ) ולא נתן סיחון וגוי. לט' סכל מלי כנען כי מעלין לו מם טהה סומך סלה יעכו עליים ניסות כוֹן סחמי לו יטחן חמל להס כל נלמי חי נזק כהן הלו לנטרים מפניכם ותוקת חומרייס קר טב): ויצא לקראות יישראל. חילנו כי תה שפצען מלחמה יתוקן חיין כל כריך יכולת נכשלה ותס טיה סיחון בכפר חלץ חיין כל

ידל אור

כגיהם בקנער קו: (נכ) וכוח כר העברים: במספר, ולג' על הפסגה, ומלה ניג' נלה צל"ג, (נכ) וכן פ' חמ' זל' (דנרי' ג כת): (נד) סחמי כמו ניג' נזוק מהוד (וכירה יד 2) וכן כ' צל"ג, שמה נמר וכוליכו מהר מותו לקנרו כגיהם: (נכ) שהוּה כל ניג' ינשה (יטי' מ, ד,): (נו) וכן פ' רט' מקורין רישי'

מנחת יהודית

הביבא ואת בשם ארבעים וחמש כתנות: מ"ג) ובגמתר פ"ט לה) מה' מ"מ י"ד: לו) תנומת ט' כ"ל תנומת ב' כ' ב"ז "שנכנסה": מד) עיין ר"ש"י (שבת לה א) שפי' כבירה, יוטלמי כל מיט פ"ט ס"ד ויק"ר פ"כ ב' לע' ועין ח' ס"כ ב' פלע עגול ועשוי ככירה, ובתוכסתה סוכה פ"ג דומה טס נמל"ר פ"ט כ"ז ילקוט טס: לו) ובכ"ז ב' כ"ז: לח' לטין לטלא כ' י"ד: לט) טופ' י"ה י"ז: ט) תנומת ט' כ"ג תנומת ב' כ"ב במע"ר פ"ט כ"ק ילקוט טס: טא) תנומת ט' טס, במל"ר ל"ט כ"ז, מדרת הגוש, ילקוט טס: מב) תנומת ט' טס, תנומת ב' טס, תנומת מ"ט כ"ט, ילקוט טס: תנומת

אונקלום

המִדְבָּרָה נִיבָא יְהוָה וַיַּקְרֹם
בַּיִשְׂרָאֵל: כְּדֹ וַיַּפְרֹחֶה יִשְׂרָאֵל לְפִי
תְּרֵבָה וַיִּרְשֶׁשׁ אֶת-אֶרְצָו נִאֲרָנוּ עַד
יַבְּלֵק עַד-בְּנֵי עַמּוֹן פִּי עַז גְּבוֹל בְּנֵי
עַמּוֹן: כְּה נִקְחָה יִשְׂרָאֵל אֶת-כָּל-
הַעֲרִים הָאֱלֹהִים וַיִּשְׁבַּב יִשְׂרָאֵל בְּכָל-
עַרְיָה אָמָרָיו בְּחַשְׁבּוֹן וּבְכָל-בְּנָתִיר:
כְּפִי חַשְׁבּוֹן עִיר סִיחֹן מֶלֶךְ הָאָמָרִי
הָוֹא וְהָוֹא גַּלְתָּם בְּמִלְךָ מוֹאָב
הַר-אֲשֹׁוֹן וַיִּקְחָה אֶת-כָּל-אֶרְצָו מִןּוֹ
עַד-אֲרָנוּ: כְּעַל-בְּנֵי אָמָרָו הַמְשֻׁלִּים

בן עזר

כג ירצה . אל יהז (ט) : כד מארנון . שלקח
מטואב (נה) : עד בני עטון כי כתוב כי חצי
ארץ בני עטון הייתה לישראל (טט) כי לכהנו
מיד האמור שלקחו מתחלה טיר בני עטון (טט').
והבתוב אטר על מואב ועטון שלא יתן השם
טהרץ לישראל עד מדרך בפ' רגל והטעם הארץ
שהיתה בודם בעת היהא (ס), על בן הוצרך
הבתוב לאטר דברי המושלים , בעבר חשבון
שישבו שם ישראל (טט), כי בן כתוב וישב
ישראל בבבל ערי האמור בחשבון (פ' כה) :
כה וכל בנהיה . חשבון באם , והכארים
ככנות (טט): כו כי חשבון עיר סיכון . שבה (טט)
כי הוא נלחם בטלק מואב הראשון , והוא דבר
ידעוע (טט): כז המושלים . הבודאים משלים
ו . מרכותו טח) : (טז) על בן . על חותם

יהל אוד

עמון : (ס) בעת הַזָּהָה , וְחַיִּזְכָּר כוֹתֶרֶת לִיכְלָל ,
כִּי עמן ומולב טליתו בטהון , פ"י טוכפלו
ליילא נסיחון , וכמה להס נקיית מיד סיכון :
(סב) בלהקה נקבע מסיכון : (סב) כי כל הערים
שכנע כי כמו כן להעכון עיר המלוכה :
(סג) פ"י טבה להיות עיר סיכון : (סג) ומפורפס

מקורי רשי

בג) חכומול מ' סס תנכימול כ' סס במל"ר סס ילקוט טס : מד) ונכר' ב' י"ט : מה) מולין ס' , ב' : מו) לנלי' ב' ט' : מז) חכומול מ' כ"ד חכומול ב' כ"ד גיטין ל"ס ה' ועיין רפ"י סס לר' טכוו , נמל"ר י"ט נ' מדרס הגדת ילקוט מס"ל : מה) כיון לס"י טמיות כ"ה ט"ז ב"מ נ"ז ב' :

לטאה

בְּיִשְׂרָאֵל : כְּדֹבֶר יְמַחְיָה
יִשְׂרָאֵל לְפָתָגָם דְּחֶרֶב
וַיָּרַת יְהִת אָרְעָה מִאֲרְנוֹן
עַד יְבָקָא עַד בְּנֵי עַמּוֹן
אֲרִי תְּקִיף תְּחוֹזֵא דְּבָנֵי
עַמּוֹן: כַּה וּכְבָשׁ יִשְׂרָאֵל יָתַה
כָּל קָרְנוֹא הָאָלֵין וַיַּתְבִּ
יְשָׂרָאֵל בְּכָל קָרְנוֹ
אָמָרָא חָבָבָן וּבְכָל
פְּרִנְהָא: ט' אֲרִי חָשָׁבָן
קְרָפָא דְּסִיחָן מַלְפָא
לְאָמָרָא הָהִיא וּהָוֹא אָנָה
קְרָבָא בְּמַלְפָא דְּמוֹאָב
קְדֻמָּאָה גַּנְסִיב יִתְכַּל
אָרְעָה מַלְהָה עַד אֲרְנוֹן:
ט' עַל פָּנוּ יִמְרוֹן מַתְלִיא
עוֹלוֹ לְחָשָׁבָן תְּהַבֵּנִ
וְתְּשַׁפְּכָל קְרָפָא

דש"

הדע יכול לכבשו וכ"ז שעה בתקבון. אבל
הקב"ה מכך חני מטליח על בני כל זאת לזרע
על כל עיר ועיר נתן כלב כל חנכי המלחמה
ליהת מן העוירות ונתקבשו כולם לנצח חד
וזס נפלו ומקס הכלו יסלהל هل הערים והין
שומד לנגדם כי הין היה בס הילך נטיס
ונוף מג) : (כל) כי עז. ומכו חזקן הפלתו
כל הקב"ה בלט להס הילולס מד) וגוו' :
(כג) בנהיה. כפלייט כסמוויות לא :
(כו) והוא נלחם. למה קולך נכתיב מה
לפי סנה' היל תלר הות מוחב טו) וחצצון
מצל מוחב ניתא כתוב לנו ספיקון לקחה
מהס ונל ידו טרכו לישלהל טו) : מ ה

ל"ל, וכזה ל"ז מילון מילון סבוך שם : (נ) וכח"ה כמקרים
למ"ד מתחלה : (נח) כמ"ס (למעלה פ' יג) כי מרנוין
גבור מוחב : (נט) כמ"ס ויתן מטה למטה גב וגבו' וכי
להם הגבור יsuccר וכל טרי הנגען והלי חרב כי עמון עד
ערען (יהוֹצֵע ינ כל כה) : (נט') ולחמו', כי פז נבול
כפי עמון, להת טעם למה לנו כבש הגרמי' כל חרב כי

בג) חכומם מ' סס תכוניהם כ' סס במד"ר סס ילקוט סס: מד) ונכל' ב' י"ט: טה) מולין ס', ב' : מו) לנכל' ב' ט':
בג) חכומם מ' כ"ד חכומם כ' כ"ד גויטין ל"ס ה' ועיוון וט"י סס לר"ס טהו, נמל"ר י"ט נ' מל"ט הגדת ילקוט
פס"כ : מה) כיון רס"י טמות כ"ה ט"ז ב"מ נ"ז ב' :

במדבר כא ח' כת

אונקלזם

דְּסִיחָן : כה אֲרֵי קִידּוֹם
פְּקִיפָּה פַּאֲשָׁא נֶפֶק
מְחַשְּׁבָן עַכְבָּרִי קְרַבָּא
כְּשַׁלְׁחָוּבִּיתָא מְקֻרְתָּא
הַסִּיחָן קְטִילִי עַמָּא
דְּשָׂרוֹ בְּלַחְיתָ מְזָאָב
פְּמַרְיָא דְּפַלְחָן בֵּית
דְּחַלָּא רְמַתָּא דְּאַרְנוֹן :
כַּט וַיְיִלְבֹּן סְזָאָבָא
אַבְדָּתָן עַמָּא דְּפַלְחָן
לְכָמוֹשׁ מְסָרְבָּה בְּנוֹתִי
צִירָן וּבְנְתִיה בְּשַׁבְּיָא
חַשְּׁבָן עַדָּא שְׁלָטָן
רִישָׁי

**בָּאֵי חַשְׁבּוֹן תִּבְנָה וַתִּפְונֶן עִיר
סִיחֹן:** כה פִּיאַשׁ יֵצֵא מִחַשְׁבּוֹן
לְהַבָּה מִקְרִית סִיחֹן אֲכַלָּה עַר
מוֹאָב בְּעַלְיַבְמֹות אַרְנוֹן: נָטָא יְרֻדָּה
מוֹאָב אֲבָדָה עִם פְּמֹישׁ נָתָן בְּנֵיו
פְּלִיטָם וּבְנְתִיּוֹ בְּשִׁבְיָה? לְמִקְדֵּשׁ
אָמָרִי סִיחֹן: לְוַנִּירָם אָכַד חַשְׁבּוֹן
לְמַלְפָא דְּאָמָרָה סִיחֹן: לְוַמְלָכוֹ פָּסָקָת
אבָן עֹזָא

אָבִן עֹרֶז

פלגים (ס"ג) : וטעם באו חשבון. לאטורים יאמרו (ס"ה) : ותבנה. יותר טמה שהיא (ס"ו) : רשותה עיר סיכון (ס"ו) : כח כי אש יצא מחשבון. רוץ לאנשים שקשרו בחשבון על פלכם (ס"ה) : להבה. הטעם בפול במשפט: טקנית סיכון. טקנית שהוא היום לסיכון: ערד מואב. שם מקום סטוד, בסו טביה לחם יהודה (רות א*) (ס"ט) [ח] : בנות, טקומות נבותיהם (ע) : בת במוש. שם צלם אלהי טואב (עג) : פלייטם. פלייטי חרב בורהיים (עכ) : ל ונירים. דבריו משה (עג) והט"מ סיטן פלך אבלה ערד מואב. שם חותם קמדינה קרי ערד כלzon טבלי ולמית כלzon הילמי (ז) : ערד מואב. על כל מוחב מה) : (כט) אי לך מואב. סקללו זר חט מוחב טימפלו צידו נג). במוש. שם חלי מוחב מה) : נתן. הנתקן חט נקי כל מוחב : פלייטם. נסיס ופליטיס מלחצ וחת בנות נקיות נקיות וגוי (ג) ונירים אבד. מלכות סלאס (ה) : אבד חשבון עד דיבון. מלכות וועל יהל אור קרני אור

קרני אור

ולוֹת קָרְבָּן מוֹתָב עַס כִּמוֹת : (מ"ב) סְקִיעָה פְּלִיטִים וּבוֹרְמִיס מְפֻלְבָּנוּ סֶל סִיחָוּן : (עג) בְּכִתּוֹב הַזֶּה גּוֹם . וְלֹא כְּנַמֵּיה (א"ג כ"ב) נִקְרָאת בְּטָס נִימְתָּה בְּנִלְמָדִים : (ח) וְכ"כ בְּסָ' ו , ח) מְלָצָוֹן גְּדוֹלָי (כ"ג עַד ה , סְנָכָל' קִי , ה) מִסָּכָה חֲמַת וּתְוֹלַתּוּ חֲמַת וְזַן גְּדוֹלָין : (סָה) כְּהֹו לְהַלְחָס בְּחַצְכָּוֹן . (סָו) עַכְבָּוּ, כִּי לֹא הַזְּכִיר בְּכִתּוֹב בְּזָוּס מִקּוֹס בְּעִיר הַצָּכָוֹן נִהְלָכָה ע"י מֶלֶךְ סִיחָוּן : (סָז) עִיר הַמְּלָכוֹת : (סָה) כְּמוֹמָכִיס הַזָּר בְּחַצְכָּוֹן קָרְבָּוּ עַל מְלָכָס וּסְלָהוּ לְהַמּוֹרִיס לְהַמְּרָכָה כְּהֹו חַצְכָּוֹן סִיחָוּנוּ לְהָס מִקּוֹס לִיכָּנָס וּפְנָנָה יִזְהָר מִמָּה בְּסִיחָה וְחַכְוָגָן לְהַיּוֹתָה עִיר סִיחָוּן : (סָט) בְּסִיחָה צִית לְחָס וּגְסִמְכָה לְיוֹהָדָה וְכֵן כְּהֹן עַל , גְּסִמְךָ לְמִלְתָּה מוֹתָב : (ט) וַיַּהַמֵּל לְהַכָּה טָל חַיָּל סִיחָוּן שְׁכָנָה יְהִוָּתָה עַל סִיחָה לְמוֹתָב , וְכֵרְסָוּ הַכְּמוֹת כְּגַנּוֹכִיס שְׁכָנָרְכוֹן : (טה) נִהְלִיל "כִּמוֹת" הַיּוֹן עַוְדְלִיס מְמוֹן וּמוֹתָב , וְכ"כ (זָוּפָה יְהָה כָּל) "הַשְּׁלָר יְוּרִיכָּךְ כִּמוֹס הַלְּחִידָּךְ" וְלֹא כְּרָבָן מוֹתָב עַס כִּמוֹת : (מ"ב) סְקִיעָה פְּלִיטִים וּבוֹרְמִיס מְפֻלְבָּנוּ סֶל סִיחָוּן : (עג) בְּכִתּוֹב הַזֶּה גּוֹם .

מקורי רשי

פי חנוך: מ-ז פ"י עיר טיחון, ולא תקרא עוד עיר מואב: מ-ט) למןך כ"ג ז': ב) תנומת ה' סט תנומת ב' סט, מ-טו) כי הפלחה הייתה תחלה בחשbon, ואח"כ כשלבד מלוט מגלו ילקוט מסמ"ט: נא) תנומת ה' סט, את חשبون יצא האש מהשbon להערים שסביבותיה: תנומת ב' סט: נב) למןך כ"ג, ו': נג) תנומת ה' טז) בן ת"א, וכן ת"ט (דבר' ד מה) "בערער אשר על שפט נחל ארנון". בן לחיית וכו' ועיין רד"ק (ש"ב ב"ג י"א) עה"פ "ויאספו פלשתים לחיה" שפי לחיה, עיר פרוות שאין לה חומה: י"ט מה) רצינו שהוא עצם פרטி למדינה אלמת מדיניות מואב, וכ"כ י"כ בפי לישע' ט"ו א', כי עיר וקירות שתי מדיניות מואב הן (רווי"ה): מט) שם האليل למוab ולעטונ, היה במושיען (שופ' יא כד): נ) ט"י הבנים הקטנים נתנים להפלטה בין המרב, והבטחת שאין דרכם להליכך בשבייה: נט) ניר הוא לשון טלכות, וכן ת"א, ושרשו ניר בקצת

אונקלוים

אָבִן עֹזְרָא

טכיש למועד במחצון המכ' מכם נעל דיבון מרגוס כל סל עד כלומל כל ניל מדיכון ניל לשון מלכות וועל וממלכת חיס כמו למן כוות ניל לדור עכדי נר) : ונשים. טין דגסס לשון סממה קר' ימלטו כמוסלים : ונשים. חוטס : עד נפח. סטימונס צד גוף : (לכ') וישלח משח לרנל את יעוז. סמלגليس לכלהו ימלטו לו נעל כרטזוניס בטומיס הנו בכח תפלוו כל מסקה הכפל (פנ) והחריק תחת קטץ קטן (פז) כמו ויטב אלהים את העם (שמות יד יח) (פז), ויאמר ר' טחה הכהן כי הדניות לחסרון האל"ף (פו), באלו"ף מלפני טבחות ארץ (איוב לה יא) (פו) סגנות תאשם שומרון (הושע יד א) (פח), ווי"א כי חשבון הייתה עיר סיחון לעילם (פק), וטעם בואו חשבון דברי המושלים לטוואבים הבאים בשבי אל חשבון (ג) כי אש יצאה מחשbon, משל למחנות סיחון (ג), ובאשר ירינום דברי המושלים על לשון הטואבים, חשבני כי תאבד חשבון ונעשה שטעה כל הארץ עד נופח (ג) או הם דברי משח (ג) : לנ' ויפנו]. פירשתיו (ג) :

۲۷

מקורי רישי

“ד’ תכומתך כ’ כ”ל מරט הגדה: נד) מ”מ י”מ ל”ז:

אונקלוס

בְּלֹא דַמְתָּנוֹ
 לִקְדָּמוֹתָהוֹן הִוָּא וּכְלֵי
 עַמָּה ?אֲנָחָא קְרָבָא
 ?אֲדָרָעִי : לְדֹבֶר יְיָ
 לְמַשָּׁה לֹא תַּדְחַל מִנְתָּה
 אֲרֵי בִּזְקָה מִסְרִית יִתְהַ
 וַיְתַכְּלֵם עַמָּה וַיְתַכְּלֵם
 וַיַּעֲבֹד לְהָקֵם כַּמָּא דִי
 עֲבָרָת לְסִיחָן מַלְכָא
 דָּאַמְוָרָא הָדֵי יְתַבְּ
 בְּחַשְׁבּוֹן : לָה וּמְחוֹ יְתַבְּ
 וַיְתַכְּלֵם עַמָּה וַיַּעֲבֹד
 עַד דָּלָא אַשְׁתָּאָר לְהָ
 מִשְׂזִיב וִירִיחָוִת אַרְעָה :
 אַונְגָּלוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּשְׁרוֹדָ
 בְּמִשְׁרִיאָה דָמָאָב
 מַעֲבָרָא לִירְדָּנָא דִירְחוֹ :

ס ס ס

בנדרבר בא כב חקת

מֶלֶךְ־הַבָּשָׂר ?קְרָא־תָּם הַוָּא וּכְלֵי
עַמּוֹ לְפִלְחָמָה אֲדָרָעִי : מפטיר
 לד נִיְאָמָר יְהֹוָה אֱלֹהִים שָׁה אֱלֹהִים תִּרְאָ
 אֶתְנוֹ כִּי בִּיהָדָה נִתְּנָתָנְתָּ אֶתְנוֹ וְאֶת־כְּבָלִי
 עַמּוֹ וְאֶת־אֶרְצָנוֹ וְעַשְׂיָתָנְתָּ לוֹ בְּאַשְׁר
 עַשְׂיָתָנְתָּ לְסִיחָן מֶלֶךְ הַאֲמָרִי אֲשֶׁר
 יוֹשֵׁב בְּחַשְׁבּוֹן : לָה וַיְבִּאוּ אֶתְנוֹ וְאֶת־
 בְּנֵיו וְאֶת־כְּבָלִי עַמּוֹ עַד־כְּבָלִי
 הַשְּׁטָאִיר־לְלֹו שְׁרִיד וַיַּרְשֻׁו אֶת־
 אֶרְצָנוֹ : כְּבָב וַיַּסְעוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּחַנוּ
בְּעֶרֶבּוֹת מֹאָב מַעֲבָר ?יְרָקָן יְרָחוֹ :

ס ס ס פ"ו למדנה ס"י . ימולן סימן . עז ס"י :

ומפטירין ויפתח סגנון כבופטיים ס"י י"ה :

רישוי

אדָרָעִי . אֶל אֲדָרָעִי דָּרָךְ קַצְרָה : לָה הַשְּׁאֵר לְכַלְחָס נָה) : (נֶל) אֶל תִּרְאָ אֶתְנוֹ . סְכִיס
 לֹו . אֶחָד מִשְׁרָאֵל (נֶל) : מִשָּׁה יְרֵחָה לְכַלְחָס סְמִילָה טַעַמָּו לֹו זְכוּתוֹ סָל
 הַכְּרָכָס נָה) סְנָהָמָל וַיְכָה בְּפִלְיטָנָה) הוּה עַוג סְפָלָט מִן כְּרָפְחִים סְפָלָט כְּדָלָלָטוּמָל וְחַכְּרִיוּ
 כְּעַשְׂתָּרוֹת קְרָנִיס נָה) סְנָהָמָל כִּי רַק עַוג מֶלֶךְ כְּכַטָּן כְּחַלָּמָר מִתְּכָלָמָר מִתְּכָלָמָר (נֶל) וַיְבִּאוּ
 אֶתְנוֹ . מִשָּׁה כְּרָגָנוּ כְּדָחִיטָה כְּכַנִּיכָּות כְּכַלְוָה ס) . עַקְלָה טַוְלָה כָּרְמָלָה פְּכָסִי וְכוֹ :

חסלה פרשת חקת

אבן עזרא

וַיַּמְנַס וַיְמַלֵּם מִנְסָתָרָה : (נֶה) טֶבֶב יְהֹמָר כְּלֹ"י , כִּי וַיְרִאֵו מַת מְרוֹי , וְעַכְּבָר יְהֹמָר כְּלֹ"י
 מִלְתָה הַסְּהָלִיר פָּעֵל עַכְּבָר מִגְנִין הַפְּעִיל לְיִיחִיד , וְסִיחָה
 רְמָיו לְכִוּת הַסְּהָלִיר כְּלֹ"ר כְּהַכְּרִיוּ , וַיְכָה מְתוֹן וְגוֹ'

מקורי רישי

גה) חַנְכָוָתָה מִי' כ"ז תְּנַכְּוָתָה כ' כ"ז : גו) תְּנַכְּוָתָה מִי' ל"ב לְכִיר פְּמִים כְּסִיס : גו) תְּנַכְּוָתָה מִי'
 כְּסִיס חַנְכָוָתָה כ' כ"ז נֶס ס"מ מִי' מְלָאָתָה לְגַדֵּס יְלָקּוּת סָס : גו) בְּרִכּוֹת וְעַיִן
 רְסִיס סָס , מְדֻרָּת מְגַדָּס , יְלָקּוּת סָס : גה) נִינְמָלָה יְרָחָם יְרָחָם :

ג) שין תְּנַכְּוָתָה מִי' סָס וְתְּכִימָה כ' סָס נִמְדָ"ר יְרָחָם :